

Posta postala
száma in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 18-60.
Havonta 110, neg
évre 600, egészév
földre: Havonta 2
élsőre 12, egészév
detések díjazás
"ELET" a transz
zsidóság egyetlen
ja. Cikkekünk után
írás megjelölésével engedjük meg.

NEB. RANASSETTER ROBERT
BUDAPEST
Disztor 2 I. sz.

ELET

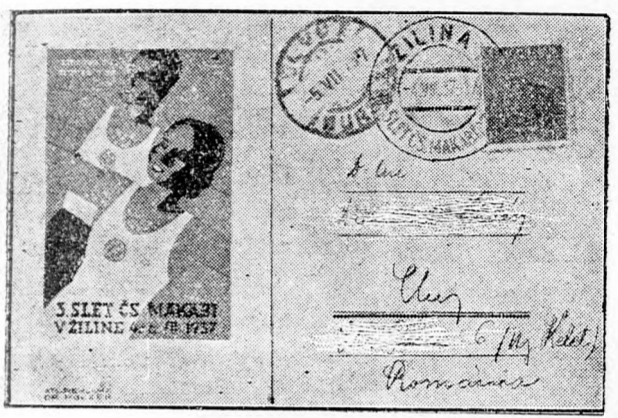
Bármentés
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánosh
Ferenc. Búcsústi szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 53.
Vasárnap, 1937. július 11.
5997. EV. AV 3. XX. EVF.
154. SZAM

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

VILAG TÖRKE

Egy levelezőlap

Ez a levelezőlap okvetlenül erre a helyre kívánkozik. Egyszerű levelezőlap, a szomszéd-országból, Zsolnáról küldték Kolozsvárra. Nevezetes azért, mert Zsolnán, vagy ahogyan csehül mondják Zilinan, most van a III-ik Makkabiad és a cseh posta ebből az alkaiomból szükségesnek tartja, hogy reklámat csináljon Zsolna városának és a Makkabiadnak is. Külön bélyegzőt készített tehát a cseh posta és az állami bélyegzőbe nem szégyelte

latin és héber betűvel bevésni a „Makkabiad” szót.
Nem készítettünk volna klisé-t erről a levelezőlapról, ha nem volna divat a keletre fekvő országokban hova-tovább belpókiost látni a zsidókban és a zsidó jelzőt sertésnek használni a mindennapi életben.
A szomszéd állam pecsétje azt bizonyítja, hogy másképpen is lehet. Héber betűt is bele lehet vésní a postabélyegzőbe és nem szenvedtőlé csorbát az ország tekintélye.

A jöleső beszéd

Kritikus szemmel nézve, azt is lehetne mondani, hogy Popovici Mihály azért tett kihangsúlyozottan kisebbségbarát kijelentéseket a minap, mert a beszéd székely megye székelyén, magyar többségű vidéken hangzott el.
Igen ám, de Popovici Mihály sokkal súlyosabb egyéniség annál, semhogy szűk megyei körzetre lehetne szorítani szavainak jelentőségét. Popovici Mihály a nemzeti parasztpárt erdélyi elnöke és Maniu mellett kétségkívül a leg súlyosabb szavú politikusa az erdélyi nemzeti parasztpártnak.

Ezért aztán Popovici beszéde nem is maradt elszigetelten a Székelyföld szenzációja. A demokrata sajtó elvitté a beszéd szövegét az ország minden zugába, oda is, ahol a lakosság csak hírből ismeri a „kisebbség” fogalmát.
A jobboldali sajtónak pedig már napok óta van min rágódnia, mert a legújabbban felelőszett Maniu üstökös mellett most a Popovici Mihály beszédét is tollára tűzhetné.

Popovici Mihály beszéde nem üres ballaszt, hanem a politikai életben súlyosan latbaeső cselekvő tett, elkölözött hitvallás és ígérlet, a gyulafehérvári pontok és a demokrácia védelmében.
Valami tisztulási folyamatfélélt észlelünk, ami talán épepn a Popovici Mihály beszédéből kristályosodik ki. Lehet, hogy talán a párt komoly választási sikerei, vagy az uralomra kerülés közeli lehetősége tette, de hónapok óta első alkalommal hallunk gerinces és komoly kiállást az alkotmányos jogok védelmében és a demokrácia mellett nemzeti parasztpárti politikusi espedig ilyen jelentőségű politikusi részéről.

Lehet, hogy a nemzeti parasztpárt, ereje tudatában, már valóban demokrata hurokat pengethet s nem kell deferálnia a szélsőséges uszításoknak, azzal az elmélettel, amely anynyira kiábrándítóan hatott annak idején, az alvinci nagygyűlés után: hogy tudniillik együtt kell üvölteni a farkasokkal vagy hogy a kutyaharapás a szóróvel gyógyítható.

Ezért Popovici Mihály beszédét örömmel kell regisztrálni. Talán vizsgálatul is a mai izgatott időkben. Üdítő érzés, a sok jobboldali demagóg beszédének hallatán, elővasni Popovici intelligens, tömör és világos érvelését.
Abban a hitben, hogy öt talán sohsem kell majd figyelmeztetnünk a Sepsiszentgyörgyön elhangzott érvekre...

A holland delegátus közvetítő indítványa mentette meg a benemavatkozási bizottságot a teljes felbomlástól

Lord Plymouth vállalta a közvetítést Anglia, Franciaország és a német-olasz álláspont között

Miaja tábornok offenzívája kiszorította a felkelőket a madridi ostromgyűrű vonalaiból

London, július 10. A benemavatkozási bizottság tegnapi értekezletén, mint jelentettük, Grandi olasz delegátus fejtegette ki Olaszország álláspontját, mely után Maisky szovjet-delegátus mondotta el véleményét az ellenőrzési problémákkal szemben.
Maisky teljes egészében magáévá tette az angol-francia javaslatot és tarthatatlannak nevezte azt a visszás állapotot hogy Portugália megnyitotta határait.

Elfogadhatatlannak minősítette azt a tervet, hogy Franco hadviselő jogát elismerjék

és végül adatokat sorolt fel az olasz és a német beavatkozás tényéről. Maiskynek Ribbentropp felelt, ami nem ment heves közbeszólások nélkül. Ezután az ülést bezárták és megnyitására délután 5 órakor került újra sor. Lord Plymouth megállapította, hogy a fennálló szabályok értelmében a benemavatkozási konferencia plenáris ülése egyik javaslatot sem fogadta el és szavai után az volt a helyzet, hogy a benemavatkozási és semlegességi rendszer felborul, amikor Hollandia jelenlévő

delegáltja azt az indítványt tette, hogy vállalja el Anglia képviselője a közvetítést az ellentétes állásponton levők között és jelöljön ki új konferencia napot e dolgának elvégzése után. A terv ellen lord Plymouth tiltakozott, de miután a többi felszólaló mind helyeselte, kijelentette, hogy kormánya beleegyezésével vállalja a megbízást. Ezzel a nagyjelentőségű ülést véget is ért anélkül, hogy a helyzet további feszültségén bármit is enyhített volna. Amint a késő éjjeli órákban érkező jelentés közli, a nemzetközi politikai körök továbbá is optimisztikusan ítéltek meg a kérdést és biznak lord Plymouth missziójának sikerében.

Ezzel kapcsolatban a világsajtó orgánumai megállapítják, hogy a benemavatkozási konferencia tegnapi plenáris ülésének eredményét három pontba lehet összefoglalni és pedig: 1. Az angol-francia javaslat nem talált elfogadásra. 2. Nem ment keresztül a német-olasz indítvány sem, mert Anglia, Franciaország és a Szovjet részéről heves ellenzésre talált. 3. Elfogadták a felborulással fenyegető helyzetet megmentő holland közvetítő javaslatot.

Berlin tartózkodó a benemavatkozási bizottsággal szemben

A Havas berlini jelentése szerint német politikai körökben tartózkodóan viseltetnek a benemavatkozási bizottság tegnapi ülésének megítélésében. Hangoztatják, hogy a négy nagyhatalom a benemavatkozás mellett foglalt állást és ez a legfontosabb dolog. A bizottság által az angol kormánynak adott megbízás tehát jó eredményekre kell, hogy vezessenek. Neurath tegnap este Berchtesgadenbe érkezett, ahol Hitler és Göring tartózkodnak. Mára odavárvják Blombergét is. A mai napot tárgyalásoknak szentelik. Erdeklődéssel várják Göring stuttgarti beszédét. A mai szombat „történelmi jelentőségű lesz a harmadik birodalom számára” — írják a német lapok.

Teljes egyetértés a második és harmadik internacionálé közötti a spanyol köztársaság támogatására

A párizsi l'Humanité szerint Debrouckére és Friedrich Adler, a szocialista internacionálé, másrészt pedig Maurice Thorez és Marcel Cachin, a moszkvai internacionálé megbízottai tegnap értekezletet tar-

totka, amelyen megállapították, hogy a két szerv között teljes az egyetértés a spanyol köztársaság és lakossága érdekében folytatandó erélyes akció vitelében.

Bár a felkelők, mint rendszeren, cáfolni igyekeznek vereségeiket és Valladolidból egyesenes azt jelentik, hogy a köztársaságiak nagyszabású offenzívája Usera és Brunete körzetében — a nemzetközi dandár megsemmisítésével — kudarcba fulladt: a Reuter távirati iroda Madridból keltezett tudósítása azt hangoztatja, hogy minden ellenkező állítással szemben beigazolást nyert az a tény, hogy Miaja tábornok csapatai a jól előkészített offenzívát sikeresen folytatják és a felkelőket az ostromgyűrű első vonalaiból ugyszólván mindenütt kiszorították. E harcok folyamán melyek különben késő éjszakai jelentés szerint egyre tartanak, mindkét részről igen nagyok a veszteségek, mert minden talpalattnyi területet öldöklő kizűsítésben kell a támadóknak megszerezniök. A salamancai főhadiszállás délutáni közlésében maga is megemlíti a köztársaságiak rész sikereit, de azoknak igyekszik kisebb jelentőséget tulajdonítani.

A ROYAL slágermozgóban közkívánatra holnap, hétről hatalmas attrakció:
JENNY
A francia filmgyártás remeke. Csak felnőtteknek. Fősz.: Francoise Rosan, Albert Prejan, Charles Vanel. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.
Olcsó nyári helyárak: 15 és 19 plus 5 lej. Legújabb FOX journal.
Ma, vasárnap utoljára. I. Junius 13-iki királynap. II. Sorsüldözött lelkek. Shirley Temple-vel. III. A texasi lovas. Ken Maynard-dal.

A spanyol háború technikája

A „Regime Fascista” katonai munkatársa, Claremoris ezredes — bizonyára akaratan kívül — örömhírrel nyugtatja meg a békés és védekező államok polgárait: a spanyol polgárháború minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy a védelem fegyverei elérhetetlen magasságban állanak a támadás fegyverei fölött. A mechanizálás túlzott mennyiségei szertefoszlottak. Motorizálástól remélt gyorsított mozgóháború illúzió maradt. Franco csapatainak 40 napra volt szükségük, hogy 300 kilométeres vonalon előrenyomuljanak. Naponként tehát 7.5 kilométerrel „csuszáltak” az ellenség felé. „Ez az átlag meg sem közelíti azt a teljesítményt, amellyel a német jobbszárny 1914-ben, motorizálás nélkül bámulatba ejtette a világot” — írja Claremoris ezredes, — „noha Spanyolország a mozgóháború szempontjából ideális terület”.

Claremoris szerint a spanyol háború megsemmisítette a tankok minden akadályt legázoló, támadóerejébe vetett reményeket. A könnyű tankokat elpusztították a páncélvédelmi gépfegyverek és könnyű ágyúk. Saját gépfegyvertűik pedig majdnem értéktelen. A nehéz tankok, ostromba mozgásuk következtében, gyakran egy-egy kis csapat gyalogság foglyai lettek.

Ebnyébként Xylander ezredes, német katonai író idevonatkozó véleménye teljesen egyezik olasz kollegájának véleményével.

A spanyol polgárháborúban aránylag kevés repülőgép harcol, — már amennyiben békés polgárok lekaszabolását még harcnak lehet nevezni. Xylander ezredes adatai szerint a háború első hónapjaiban Francoék oldalán 22 repülőgép maradt, a kormány csapatai 130 gép fölött rendelkeztek. De rövidesen megváltozott a helyzet. A Franco-csapatok repülőgép flottája napról-napra szaporodott. Aligha az égből pottyantak le — de Xylander ezredes bizonyára tudja, hogy honnan kerültek elő — az új gépek. Szerinte a Franco-flottában 52 Junkers, 51 Heinkel német eredetű és 81 Savoia, 135 Caproni, 32 Fiat S. R. és C. M. A. S. A.-jelzésű olasz gépek szerepelnek. Kétségtelen, hogy a két parancsuralmi államból csak az illetékes kormányok engedélyével kerülhettek ezek a gépek a Franco hadseregéhez. Igy fest a benemavatkozási fasiszta értelmezése.

Xylander egyébként francia és orosz repülőgépekről is beszámol. Ezek a spanyol kormánycsapatok körében harcolnak. Szerepelnek közöttük egészen modern gépek is, míg a németek gépei nem állják a versenyt a modern francia és orosz gépekkel. A spanyol polgárháborúban a német hadvezetéség legnagyobb megörökönyödésére megállapították, hogy a francia és orosz bombavetők gyorsasága ma már alig marad a könnyű harcrepülőök sebessége mögött. Márpedig a sebesség a repülőharc egyik legfontosabb kelleke.

„Az orosz repülőgépek kiválóságát — írja Xylander a „Militär Wochenblatt” 3206. oldalán — általában mindenütt elismerik”. A német gyártmányú repülőgépekről kevésbé elismerően nyilatkozik. Bizonyos tartózkodással e tekintetben angol szakértőkre hivatkozik.

A spanyol polgárháború tapasztalatai között a legszenzációsabb, hogy a légi fegyver inkább a fegyvertelen polgárok ellen jelent hatásos fegyvert. Gyilkol asszonyokat, csecsemőket, agyokat és békés polgárembereket. De harci értéke meg sem közelíti a hozzáfűzött várakozásokat. Még alacsony repülés mellett is 500-600 méter hosszú és 150-200 méter széles céltömböket csak véletlen találat éri. A biztos célzás majdnem a lehetetlenséggel határos. Francoékknak a Manzanares-híd szétrombolására, vagy tüzéségi ütegek megsemmisítésére irányuló repülőgéptámadásai a támadó szempontjából végződétek szerencsétlenül. A nehéz bombák hatása a hadvezetésre „kiábrándító” volt.
„Általában nagyvárosok megsemmisítése légi harc után nem lesz olyan könnyű feladat” — állítja Xylander — „és nem lesz olyan gyorsan elvégezhető, amint sokan gondolják”.

ek

ott. A délutáni ülés
ól informált körök-
ogy meg lehet aka-

után Grandi emel-
alás emlékiratot ol-
agatartásáról a be-
n, mely igazolni
a spanyol polgár-
ított magatartását,
elyek miatt az olasz
geri ellenőrzés fran-
ngsúlyozta, hogy a
lent elkövet, hogy a
letre határolódjék.
ellenőrzési ellentétek
egyezményt
pai békét-
ejezte be Grandi, —
emzet mind közösen
degíyk — egyet ki-
azonos családhoz
rténelemmel a háta

ek újabb sikeres tá-

zterium déli jelenté-
nkét órákor az ötö-
esen sikerült táma-
orna községet, két-
k hadianyagot zsák-

imenetelű
te a négust

Haile Szelassziét,
szerencsés kime-
A négus automo-
tközött össze. A
bett a kocsiból, de
em sérült meg.

Cantacuzino

Bázu Cantacuzino
rás miatt 24 órá-

örög herceg
terveit

görög királyi kö-
olja mindazokat a
öző lapokban nap-
görög királyi herceg
közölgés. Pál her-
za Athénba és je-
tartózkodik, Ofel-
talán.

iros inzultálta
on razzizáló
államtitkárt

thail Berceanu föld-
Vasile Vasilescu he-
gyütt ma megjelent
con, ahol hallatlan
pítást nyert, hogy
mlott hust és hatal
al intézkedések tör-
gügyi hivatal részé-
Mosilor 166. számú
zárásos tetteleg inzult-
állapította, hogy a
emponthól nem felel
erceanu intézkedett,
an megbüntessék.

és Lapkádó R. B.
Baron L. Fog B.
18-60.

AT

HASZNALJA
A HÍRES

Lithinés du Dr Gustin

OVAKODJON AZ UTANJÁTOKTÓL

HIGENAKUS ITAL
HUSIT
KELLEMES
KÖNYŰ

Sőt a támadók reményei között sokat szereplő morális hatás, sem oly borzasztó, amint azt a laikusok képzelik. Madridban a hónapok óta tartó barbár bombázás ellenére, százezrek folytatják rendes napi munkájukat. A tüzéségi támadás morális hatása sokkal tartósabb és erősebb. A tüzéségi támadás napokig eltarthat, ezzel szemben a légitámadás nagyon rövid ideig tart. És mennél jobb a légvédelem rendszere, mennél gyakorlottabb a veszélyeztetett lakosság a légvédelem terén, annál hatástalanabb a légitámadás városok ellen.

Stratégiai vagy operatív sikerük a légitámadásoknak még alig volt. A kormányhaderő a Guadalajara-fronton légitámadással taktikai sikert ért el. De inkább a kitűnő célpontot nyújtó fölönülő autókollonak és visszavonuló csapatok rendjének megbontásával, mint a harcra való közvetlen beavatkozással.

Az időközönként ismétlődő légitámadások inkább az ellenség nyugtalanításának szolgálatában állottak. A fegyveres erő megsemmisítését sehol el nem érték. Még a polgári lakosság ellenállóképességét sem tudták megtörni. Ez a nagyjelentőségű megállapítás hatja át a német vezérkari ezredes fejtegetéseit.

Az alkalmas személyzet hiánya a légiföl-szerelés és légiharc legérzékenyebb pontja: ezt panaszozza Xylander ezredessel együtt valamennyi katonai szakértő. Nem kétséges, hogy ezen a ponton bukhat meg minden támadás.

Az „igazi” nagyháború, amelyet előkészítenek, a spanyol tapasztalat ellenére is más-ként festhet, mint a spanyol próbaháború. Ezt még a vezérkari tiszteknek is el kell ismer-niük.

Ne felejtjük el: a spanyol fronton csak néhány száz repülő harcol egymás ellen. A nagy hatalmak készülő háborújában ezrekre megy a harci repülők száma. Anglia július végén befejezi felszerelésének első etapját. Tömegtérelés segítségével állítják elő az együléses Hancker-Hurrican harci repülőgépet, amely a világ leggyorsabb katonai repülőgépe lesz. A Blemheim bombavető a leggyorsabb bombavetőket is fölülmulja. Gyártanak egy középnc. bombavetőt, amely 400 km-es átlagsebességgel rendelkezik, az automatikus kormányzás és rejtett bombatartói segítségével a legfélel-metesebb ellenfél lesz.

A Reichswehr szakértői tehát csak vegyes érzelmekkel szemlélik a spanyol. tanulságok alapján a katasztrófális háborús örvény felé kergető külpolitikát.

Súlyos bonyodalmakat idézhet elő Palesztina felosztásának kísérlete

Az angol cionisták hiszékenységével vádolják a kormányt

Jeruzsálem, július 10. A Palkor és a Zsidó Távirati Iroda újabb részleteket közöl a királyi bizottság jelentéséből és a kormányhoz fűzött nyilatkozatából. A királyi bizottság jelentésének első részében többek között megállapítja, hogy Anglia ígéreteket tett egy zsidóknak, mint az araboknak. A háboru alatt megígérte a zsidóknak, hogy segítségükre lesz palesztinai nemzeti otthonuk felépítésében. Az araboknak megígérte, hogy támogatni fogja őket politikai függetlenségük kivívásában. Mindkét ígéret Anglia hagyományainak megfelelően és teljes őszinteséggel hangzott el. Angliát hagyományos barátság fűzi a Középkeleten élő arab népekhez. De ugyanilyen hagyományos ro-

konszenzussal viseltetik az angol nép a zsidó nép iránt is és Nagy-Britanniának fontos érdeke, hogy megtartsa a zsidóság bizalmát. Kiderült azonban, hogy a zsidók és az arabok nemzeti aspirációi összeegyeztethetetlenek. Az arabok önálló birodalmat akarnak, míg a zsidók teljes szabadságot követelnek arra, hogy újra felépítsék Palesztinát és visszatérjenek történelmi hazájukba anélkül, hogy bármilyen korlátozásnak volnának alávetve. A Jewish Agency kitartott a királyi bizottság előtt azon követelése mellett, hogy Anglia teljes mértékben hajtsa végre a mandátumot és fokozzák a zsidó bevándorlást Palesztinába.

mány nem fogja megszegni ünnepélyes nemzetközi kötelezettségét, amelyet az összes kormányok elismertek a háboru után. És mintha ezzel nem követne el hiszszegést, az angol kormány nyilatkozata jövődö politikájáról a zsidó bevándorlásnak csaknem teljes beszüntetését irányozza elő.

— Sajnálom, hogy meg kell mondanom mindezt. Fostosnak tartom azonban, hogy tudja a zsidó és a nemzsidó világ egyaránt, hogy hosszú küzdelem előtt áll és meg fogunk tudni védeni minden arab földet. Eddig csak az eroszakot jutalmazták. Mi, zsidók azonban törhetetlenül hitetünk, kétezer éves reményünk mellett, hogy végső fokozatig győzni fog az igazság.

A Sunday Times című lap megállapítja, hogy Palesztina felosztásának terve heves összecsapásokat fog előidézni, ami a Népszövetség állandó mandátum bizottságának július 30-án kezdődő ülészakán is kifejezésre fog jutni. Az angol és a palesztinai kormány képviselőin kívül előrelátó hatóság

a zsidó és az arab szervezetek megbízottai is részt fognak venni ezen az ülészakon.

A kormány minden erejének és befolyásának iatbavetésére lesz szükség ahhoz, hogy megnyerje javaslataihoz a mandátum-bizottság hozzájárulását. Ha ez sikerül, őszszel látnak majd hozzá a szükséges törvényhozási műveletekhez.

Mérenylet Abdullah emir ellen? A damaszki El Insia című lap azt a hírt közli, hogy Ammanban merélyletet kíséreltek meg Abdullah emir ellen. A merélylő lövései azonban célt tévesztettek. Hivatalos részről megcafoáltak ezt a hír-adást.

Ugyanezkor azonban a Daily Herald jeruzsálemi jelentése szerint Ibrahim Hassem, transzjordániai miniszterelnök levelet intézett a jeruzsálemi főmuftihoz, melyben azzal vádolja őt, hogy lázadó szit Transzjordániában Abdullah emir ellen. Ova inti a muftit attól, hogy összeesküvéseket kovácsoljon. A miniszterelnök kijelenti, hogy

késégbevonhatatlan bizonyítékok vannak a kezében arról, hogy a mufti, el-lenséges agitációt igyekszik kifejteni Transzjordánia lakossága körében Abdullah ellen. Tudomása van arról, hogy nagy összegeket fordított arra, hogy transzjordániai munkásokat megvesztessen.

Az emir ismeri a mufti által megszervezett aknamunkát, amely terror-cselekményekre is irányul.

Damaszkusz, július 10. A sziriai arab pártok behatóan foglalkoznak a királyi bizottság javaslataival és állítólag válaszolni kívánnak arra a kiáltványra, amelyet a legfőbb jeruzsálemi arab tanács intézett az arab világhoz. A jeruzsálemi arab tanács felhívása tudvalevőleg a királyi bizottság felosztási terve ellen irányul és arra kéri az arab országokat, hogy szálljanak szembe a királyi bizottság javaslataival.

SCRÖNEILUSTRIRTE JAHR-ZEITAFELN BEI ADNERME VON

10 Stück á	Lei 10.—
50 Stück á	Lei 8.—
100 Stück á	Lei 6.—
200 Stück á	Lei 5.—
500 Stück á	Lei 4.—

Zu haben bei:
Anton Beszweid, Ciu!

Az „egyetlen kiut a zsákucából”

Ugyanílyen szellemben tárgyalja az arab-zsidó kérdést az angol kormány nyilatkozata is. Az elmúlt tizenhét esztendő elkedvetlenítő tapasztalatai ellenére is arra a várakozásra építette öfésége kormánya palesztinai politikáját — mondja a kormány-nyilatkozat — hogy az idők folyamán kiegyenlítődnek az arabok és a zsidók nemzeti aspirációi oly módon, hogy lehetővé válik egy közös államiság megteremtése Palesztinában, egységes kormányzat alapján. Öfésége kormánya minden alkalmat megragadott arra, hogy előmozdítsa a zsidók és az arabok együttműködését. Az eddigi tapasztalatok és most a királyi bizottság által felsorolt érvek azonban arra a végső következtetésre vezettek a kormányt, hogy áthidalhatatlan konfliktus áll fenn az arabok és a zsidók aspirációi között, úgy, hogy ezeket nem lehet kielégíteni a jelenlegi mandátum keretében és az egyetlen reményteljes kiut a zsákucából a mandátum feladásának és

az ország felosztásának terve a királyi bizottság által javasolt általános irányvonalak szerint.

A felosztási terv megvalósításáig történő átmeneti intézkedések dolgában a kormány nyilatkozata magáévá teszi a királyi bizottságának a közbiztonságra vonatkozó ajánlásait. Ennek megfelelően a kormány leszögezi, hogy ha még egyszer komoly zavargások törnének ki Palesztinában és olyan jellegű ölténének, hogy katonai beavatkozás válna szükségesé, úgy

a fő kormányzó a katonai haderők főparancsnokára ruhazza át a telhatalmat az egész ország fölött.

Az átmeneti időszak alatt, amely tudvalevőleg 1940-ig tartana, a kormány-nyilatkozat értelmében központi angol közigazgatás alatt marad az ország és az Advisory Councilt,

a kormány vezetőiből álló államtanácsot kiegészítik a zsidó és az arab nép képviselőinek bevonásával.

Ezzel kapcsolatosan a kormány-nyilatkozat leszögezi, hogy ha az egyik nép elutasítaná az államtanácsban való közreműködését, a másik nép képviselőit ebben az esetben is kooptálja az államtanács.

Ami pedig a leendő zsidó és arab állam nemzetközi helyzetét illeti, a kormány-nyilatkozat kijelenti, hogy támogatni fogja mindkét állam kormányának kérését a Népszövetségbe való felvételre. A két állam kormányai között köteendő szerződések szigorú garanciákat fognak tartalmazni a kisebbségek védelmére vonatkozólag.

London, július 10. Rev. M. L. Perleweig, a Jewish Agency londoni politikai osztályának igazgatója, feltűnést keltő nyilatkozatot tett közzé a királyi bizottság jelentésével és javaslataival kapcsolatosan. Perleweig többek között a következőket mondotta:

— Nem lehet eléggé felmérni a helyzet súlyosságát, amelyet Palesztina felosztásának tervével teremtettek. Ez a terv egyetlen csapásként éri a zsidó népet, melynek formálisan

azt az ígéretet tették a királyi bizottság kinevezésekor, hogy ez a vizsgálat semmilyen változtatást nem fog hozni az eddigi mandatárius közigazgatás rendszerében. Milyen bizalmunk lehet ezek után a gyarmatiügyi miniszter ígéretében?

Ha a palesztinai közigazgatás nem lett volna tehetetlen és bizonytalan, sohasem kerül sor olyan helyzet kialakulására, mint a mai.

— Nem új mandátumra, hanem új politikára és közigazgatásra van szükség Palesztinában. Mi mindent arra a meggyőződésünkre építettünk, hogy az angol kor-

A szerencse éber.

Csak arra vár, hogy hívják.
Ezért térjen be a

DACIA

Sorsjegyáruda

valamelyik fiókjához és vásároljon sorsjegyet a 14. sorsjáték I. osztályának a húzására, amely

Július 15.-én lesz.

DACIA

Helyi fiók:

Dacia Economia Cluj, P. Unirii 23.

GILLET
KEK PE
HOSSZV

Haményebb él
elesebb él
ellenállóbb él
tartósabb él
jobb borotvál

Erdély

Ede

Pontosan kilenven 1847. év júniusában. A gos főrabbi Friedmann egyébként az utolsó rabbi összes állását békárolyvárad (Gyulafelek leveleiből, hogy Hóti sakterjét állásától r-ladját, miként az előt püspöki leiratból olv-tette. Nem világraszól-szenzáció, amelyet, mi-után megörökíteni és n-demes volna. Az esemé-zólná, miért szükséges-ből világhosszra hozni. a főrabbinak a sakter-si joga van, ha annak-ban, istentélelmében ké-zalmát benne elvesztet-től minden bővebb ind-teni. Ez a szabály ma-zadok előtt is így volt-a rabbi élnek e jogu-eljárásuk jogos és ind-szerint parancsoló szü-

Az erdélyi országos gesztő ténykedése a h-tesztett, talán sajnáltá-lan családját és miután-használt, ahhoz a fór-szuikkal, amely az or-tisztiségbe emelte, ille-választotta a károlyfel-zsidóként helyiségeime-Náznánfalva, Iklód és-által. A főrabbi a sakt-püspök szóbeli felhívás-is tartozott indokolni, tenni, hiszen ki tudja, lyik műanszával vál-bizalmatlanságát, vag-responzum minunciózu-volt meg hivatali tén-gánéletében. A püspö-tette volna, annyira-előírások laikus zsidó-resztények előtt. A p-áll, őt megvédi. Hogy-nye, arról nem szól a-ányet Erdély római-óriási egyházi és vilá-g az országos főrabbiho-nulságos és érdekes i-tésre, mert bő betek-idők szellemébe. Epiz-gál érdekes tanulmán-

Az erdélyi püsp-rat

Mindenek előtt tudni országos főrabbi po-az erdélyi püspök jöi-hogy a kegyuri, illetve-ló püspököknek az or-be, általában a zsidó-kozás nem tartozott-zé. Már 1818-ban a ná-tott Mendel Jakob J-megválasztását Rudn-szorgalmazta és a vá-hatalmuk erejénél fo-rendelte. Nemcsak-majdnem egész Erdé-dobokaiak, a belső sz-tiltakoznak Mendel o-sőt már magához a-azíránt, hogy Mende-misnek deklarálja, m-

GILLETTE
KÉK PENGE
HOSSZVÁGÁSSAL

Keményebb élű
élesebb élű
ellenállóbb élű
tartósabb élű
jobb borotvál!

A Banca Nationala 300 millió lejnyi devizáért perel egy petróleumtársaságot

Bucuresti, július 10. A Banca Nationala feljelentést tett a Redeventza kőolajtársaság vezetői ellen, akiket a devizatorvény megszegésével vádol. A feljelentés alapját képező jegyzőkönyvben a Banca Nationala rámutat arra, hogy a Redeventza vállalat 300 millió lej értékű devizát nem szolgáltatott be a jegybanknak, mintsem az államot az anyagi károsodáson kívül ezzel erkölcsi kár is érte, mert a devizahiány a pénzügyi stabilitást érinti. A feljelentést közvetlenül a törvényszékhez nyújtották

be, amely 4-ik szekciójához osztotta be az ügyet. Horia Bogdan tanácselnök október 25-re tűzött ki tárgyalást. Az idézéseket már ki is küldték. A Banca Nationala különben az ügyészségnél bünyügyi feljelentést is tett, amit azonban a vizsgálóbíró visszautasított. A bünyügyi perrendtartás 228-ik szakasza értelmében a Nemzeti Bank ezért fordult közvetlenül a törvényszékhez. Ez az első ilyen természetű pere a jegybanknak.

Erdély püspökének harca az országos főpárbival egy sakter miatt

Érdekes dokumentum az erdélyi zsidóság 90 év előtti történelméből

Pontosan kilencven évvel ezelőtt történt, 1847. év júniusában. Az erdélyországi országos főpárbí Friedmann Ábrahám volt, aki egyébként az utolsó volt, aki az országos főpárbí összes állását betöltötte. Megtudjuk a károlyváradit (Gyulafehérvár-Alba-Iulia) püspök leveléből, hogy Hochman Sámuel nevezetű saktert állásából megfosztotta, őt és családját, miként az előttünk fekvő elsárgult püspöki leiratból olvassuk, „kenyeretlen” tette. Nem világraszóló eset, nem retentó szenzáció, amelyet, mint eseményt hosszú idők után megörökíteni és nyilvánosságra hozni érdemes volna. Az esemény maga még nem igazolná, miért szükséges azt a feledés homályából világosságra hozni. Sablonos valami, mert a főpárbinak a sakter fölött teljes rendelkezési joga van, ha annak vallásos puritánságában, istenfélésében kötelet támadnak, ha bizalmát benne elvesztette, jogában áll állásától minden bővebb indoklás nélkül felfüggeszteni. Ez a szabály ma is életben van és évszázadok előtt is így volt. Nem ritka eset, hogy a rabbi élnek e jogokkal és feltehető, hogy eljárásuk jogos és indokolt és lelkiismeretük szerint parancsoló szükségesség.

ge e magas és felelősségteljes állásra nincs, vizsgálatot nem tett. Kérlek, küldjék át költségükön Magyarországra, ahol egy főpárbí előtt vizsgát tegyen. Mindez mit sem használ. Az új erdélyi püspök, báró Szepesy Ignác az elődjéhez hasonló levelet ad ki az országos főpárbinak, Mendel állásában a maga részéről is megerősíti. Ötlete pedig, nyilván a püspök akarata alapján, leiratában kimondja, hogy Mendel az összes erdélyi zsidók rabbiául tekintendő, a pártoskodó s nyugtalanító zsidók pedig komolyan megintendők, hogy Mendel Jakab József országos főpárbí iránt teljes engedelmességet tanúsítsanak szigorú büntetések terhére alatt. A szorosan vett hitéletbe, vagy pláne a rituálékba való beavatkozástól visszatartotta a védurakat Erdély évszázados vallástirelmisségi tradíciója, általában az egyházi főurak nemes gondolkodása inkább jó és megértő irányban gyakorolták a véduri jogokat, mint a zsidók legfelsőbb parancsolói.

is tudva levő köret fel emlegesse, hanem hogy hitelesített okát adja annak, miért mozdította el Schachter hivataltól Hochman Sámuel? miéért, melyik nagy vétsége által érdemelte meg ő, hogy nem mozdítsák vagy célszerűleg megfenyítessék, hanem hogy nője és gyermekeivel egyszerre kenyeretlenné tétessék? Tudom én a Fő-Rabbi hivatalt köret s éppen azért emlekeztem és intem, hogy a gondja alá bízott Sídókat inkább szelidség és okosság, mint önkény és Zsarnokoskodással határos bánás móddal Kormányozni igyekezzék, mert én azt el nem nézhetem meg nem szenvedhetem, hogy fő védnökségem alatt Sídókat éppen Fő Rabbijoktól szenvedjenek keserőségeket, vagy el nyomtatást, ugyan azért ezenül meghagynom a Fő Rabbinak, hogy hitelesített okát adja annak, miért büntette meg éppen oly keményen a többször említett Schachter Hochman Sámuel meg halgatlanul, adig pedig meg ezen ügyelőmbé fel terjeszite, s általam meg halgatván az illetéket illetésesen, eldöntve nem lész Hochman bé tiltott fizetés rendezen ki adni kötelességének ismerje. Költ K. Fváron Junius 18-án 847 Kováts Miklós Erdélyi Püspök.

Kovács püspök levele a főpárbíhoz

Jelen esetben is, bár a püspök a főpárbí vallási jogkörébe nyúlt, őt tisztán magasabb értelemben vett emberies gondolkozása, egy szegény ember és családjának való megvédésének célja vezette. Tiszteletreméltó, nemes és emberies elgondolás adta kezébe a tollat, amikor a főpárbí előtte megfoghatatlan intézkedéseinek magyarázatát kérte. A püspök levele szövege szerint visszaadva, a következőképpen szól:

Hogyan választották meg az utolsó erdélyi főpárbí

Egyébként a Friedmann Ábrahám országos főpárbívá történt megválasztásának érdekes előzményei voltak, melyek közlése talán megvilágítja az erdélyi püspök levelének szokatlan tónusát. A hírneves Paneth Ezechiel, a „Mare Jechezkel” halachikus mű szerzőjének halála után az országos főpárbí állást se a zsidóság egy tekintélyes része, se a hatóság betölteni nem akarta. Mint világszerte a nagypolitikában, úgy a zsidóság egyes rétegeiben az ugynevezett modernizmus felől ábrándoztak. A forradalmak előzele átcsapott a zsidóság felé is, a zsidó lakosság egy része modernebb felfogású egyének szerette volna az országos főpárbí állást betölteni, aki nemcsak a zsidó teológia, hanem a világi tudományokban is birjon kellő járatossággal. E célból beadvánnyal fordultak a védurhoz, Kováts Miklós erdélyi püspökhöz és kérték őt, legyen segítségükre oly főpárbí megválasztásában, aki a kor követelményeivel szemben megértő álláspontot foglaljon el, a zsidó ságának példája szerint német nyelvű prédikációt tartani legyen képes. Ezenkívül megpendítették egy magasabb nivójú vallásiskola felállításának eszméjét is azzal, hogy abban

a talmudikus irodalmon kívül magyarul is tanuljanak. Ha — mondja a beadvány — Erdélyországban erre alkalmas egyén a tudósok között nem található, akkor azt külföldön kell keresni és megtalálni. Külföldön alatt elsősorban Magyarországot értelmessék. Követeltek továbbá, hogy az országos főpárbínak kellő fizetés állapíttassék meg a hatóság részéről, amely aztán kötelezze Erdélyország összes zsidóit ezen fizetéshez való hozzájárulásra. A püspök eme megmozdulást nagy szimpátiával fogadta, felterjesztést tett az országos Kormányzónak, melegen pártfogolván a károlyfehérvári zsidók kérésének teljesítését. A kormányzók azonban soknak találták a zsidók kívánságait, mereven elzárkóztak azok teljesítése elől. A püspök nem nyugodott bele a kormányzók döntésébe és saját véduri jogainál fogva már most ő rendelte el a károlyfehérvári országos főpárbí állás betöltését. Az első választásnál csaknem egyhangúlag Oppenheimer Hirsch temesvári rabbi lett megválasztva, ő azonban vonakodott állását elfogadni, mire Friedmann Ábrahám simándi rabbi személye iránt nyilvánult meg a többség bizalma. A választást a püspök 2 kanonoka és 2 világi bizalmi embere hajtotta végre — természetesen a zsidók kijelölése alapján. A feljegyzések szerint döntő befolyással bírt az erdélyi püspöknel a Friedmann Ábrahám személye iránti bizalmára az a körülmény, hogy jól tudott magyarul.

A püspök hosszabb deklarációjában örömmel erősítette meg Friedmann Ábrahámot az országos főpárbí állásban. Hivatalt működése elő rengeteg nehézség és akadály merült. Személyi kapacitása képtelen volt felérni és eleget tenni azon nagy várakozásnak, amellyel Paneth Ezechiel világhíri tudós és Chaszid öröke volt felruházva. Sa át hiveivel szemben is több ízben fordult védelemért a püspökhöz, aki neki minden alkalmal rendeltetésére állott.

Talán ezzel is magyarázható meg a püspök levelének dorgáló és szigorú hangja akkor, amikor egy általa üldözöttnek vélt szegény sakter is „kenyeretlenül” maradt családja védelmében ragadott tollat Erdélyország hatalmas püspöke...

Gábel Sándor

Az erdélyi országos főpárbí sakterfelfüggesztő ténykedése a hívők egy részének nem tetszett, talán sajnálták is szegénynek ártatlan családját és miután opponálásuk mit sem használt, ahhoz a fórumhoz fordultak panaszukkal, amely az országos főpárbí ezen tiszttségébe emelte, illetve, mint „védur” azzá választotta a károlyfehérvári és Erdélyország zsidó lakta helyiségeinek (Marosszentkirály — Názánfalva, Iklód és Alör) zsidó kiküldöttjei által. A főpárbí a sakter felfüggesztését a püspök szóbeli felhívására sem indokolta. Nem is tartozott indokolni, talán nem is tudta ezt tenni, hiszen ki tudja, hogy életmódjának melyik niánuszálát váltotta ki a főpárbí bizalmatlanságát, vagy melyik halachikus responzum minuciózus rendelkezését szegte volt meg hivatali ténykedésével, vagy magánéletében. A püspök ezt talán meg se értette volna, annyira komplikáltak ezek az előírások laikus zsidók részére, hát még keresztények előtt. A püspök a sakter mellé áll, őt megvédi. Hogy volt-e ennek eredménye, arról nem szól a krónika. Am az a levél, amelyet Erdély római katolikus püspöke, az óriási egyházi és világi hatalommal bíró ur az országos főpárbíhoz intézett, rendkívül tanulmányos és érdekes írásmű, méltó megörökítésre, mert bő betekintést nyújt az akkori idők szellemébe. Epizód, mely anyagot szolgál érdekes tanulmányra.

Az erdélyi püspökhöz és az erdélyi rabbihoz

Mindenek előtt tudnunk kell, hogy az erdélyi országos főpárbí pozíciója nagyban függött az erdélyi püspök jóindulatától. Ismeretes, hogy a kegyuri, illetve véduri jogokat gyakorló püspökhöz az országos főpárbí ügykörébe, általában a zsidó ügyekbe való beavatkozása nem tartozott a ritka jelenségek közé. Már 1818-ban a nagy zsidó oppozíciót váltott Mendel Jakab József országos főpárbí megválasztását Rudnay Sándor erdélyi püspök szorgalmazta és a választás jóváhagyását „a hatalmunk erejénél fogva” külön levélben elrendelte. Nemcsak a fehérvári zsidók, de majdnem egész Erdély zsidósága, a szolnok-dobokaiak, a belső szolnoki s külküllöiek is, tiltakoztak Mendel országos főpárbisága ellen, sőt már magához a királyhoz folyamodtak azírta, hogy Mendel megválasztását semmismek deklarálja, mert neki kellő készülsé-

Friedmann Ábrahám Erdélyi Sídó Rabbinak Istentől áldást!

Nem tettem volna fel a Fő Rabbitól azt, hogy szóbeli fel szólításomra oly szerénytelen nyilatkozatot adhasson be hozzám minő a melyet K. F. vári Schachter Hochmann Sámuelnek hivatalbeli elmozdítására kérdésiben Inspectorom uttyán előmbé juttattam, nem azt vártam a Fő-Rabbitól, hogy hivatala hatalmának előttem ugy

„Friedmann Ábrahám Erdélyi Sídó Rabbinak Istentől áldást!

Nem tettem volna fel a Fő Rabbitól azt, hogy szóbeli fel szólításomra oly szerénytelen nyilatkozatot adhasson be hozzám minő a melyet K. F. vári Schachter Hochmann Sámuelnek hivatalbeli elmozdítására kérdésiben Inspectorom uttyán előmbé juttattam, nem azt vártam a Fő-Rabbitól, hogy hivatala hatalmának előttem ugy

Atelier Ioan Szabó S.A.
CLUJ, Calea Regele Carol II. 51. szám.

Speciális vas-és fémöntöde

Szürke öntvények minden szilárdságra. Motorhengerek, betétek és hengerfejek. Sav- és tűzálló öntvények. Kéregöntvények malmok részére. Magas szilárdságu bron-zok előállítás szerinti. Alumíniumöntvények.

Az oradeai ort. kóser Szilágyi fiuinternátus

felvesz az 1937-38. tanévre fiutanolokat. A gyermekek a teljes ellátáson kívül gondos és szakszerű előkészítést kapnak az intézet okleveles tanáraitól, akiknek vezetője dr Szilas zsidó liceumi tanár. Érdeklődők forduljanak Internatul Evreesc de baieți Oradea, Str. Delavrancea 17. címhez.

ERTE JARR-ADNEMÉ

Lej 10.—
Lej 8.—
Lej 6.—
Lej 5.—
Lej 4.—

bet:
wele. Ciu!

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bányai levél —

Timisoara, július 10. (Az Uj Kelet tud.) Rövid ideje most már nemcsak az angro-hanem a detailkereskedelem is erősen érzi a júniusi nyári évaddal együttjáró üzletlenségét. Kétségtelen, hogy a pangás nemcsak magával a szokásos nyári kánikulával függ össze, hanem komoly szerepet játszik itt a minden vonalon érezhető drágulási tendencia, amivel szemben a fogyasztók jövedelme semmivel sem emelkedett és pillanatnyilag kilátás sincs arra, hogy ez emelkedjék.

Jelentés a pénzügyről
A nyári kánikula teljesen rányomja bélyegét a bankéletre. Általános csend dominálja a helyzetet az egész vonalon. Julius eme szakában különben máskor sem igen mozgott a bankélet. A mezőgazdaság ezuttal ugyanis semmilyen néven nevezendő kapcsolatot nem tart fenn a bankkal, az ipari vállalatok is várakozó álláspontra helyezkednek ilyenkor és tartózkodnak minden nagyobb mérvű vásárlástól és mindezek után magától adódik, hogy a komolyabb üzleti tranzakció — ezidő szerint legalább — olyan ritka mint a fehér holló.

Ezzel szemben annál komolyabb intenzitással készülnek fel a bankok a július végén kezdődő és augusztus-szeptemberben folytatandó gabonakampányra. A bányai gabonakampány ezidei finanszírozása körül semmilyen nehézségek sem lesznek, mert pénz erre a célra több is áll majd az érdekeltek rendelkezésére, mint amennyi kell. Különben is bankkörökben ismételtelen kijelentették, hogy a pénzügyi tőzsdék hatalmas tőkék vannak felhalmozva s most már csak üzlet kellene, ami ezeket a pénzeket rentábilis alapon újból bekapcsolná a gazdasági élet vérkeringésébe.

A valutapiacról kapott híreink szerint a cseh korona és az osztrák silling ujabban állandó csökkenő tendenciát mutat. Így például a korona egész rövid idő leforgása alatt 6-ról 5.70-re, illetőleg az osztrák silling 30 lejről 28.70-re csökkent. Ezt a csökkenést azzal hozzák összefüggésbe, hogy az utóbbi időben mindkét ország felé nagyobb mértékben Romániából eredő exportot bonyolítottak le s ez a körülmény felborította a korona, illetőleg a sillingkészleteket.

Belföldi pénzügyi körökben megnyugvással regisztrálják, hogy a francia frank körül az utóbbi időben beállott komplikációk semmilyen kihatással nem voltak a román pénzügyre. Jóllehet a frank esetében beállott egy 10—15 százalékos értékesítés. Hogy Románia erre az értékesítésre nem reagált, ez annak tudható be, hogy az utóbbi időben vami kevés üzlet bonyolított le Románia és Franciaország között.

A textilpiac hírei
Mint általában az egész vonalon, a textilpiac is csend, üzletlenség dominál. A július hónap különben más esztendőben sem igen nyújtott alkalmat éppen a textilipar számára. A textiliparban kötésekre és lebonyolításra. A textiliparban bekövetkezett nagymérvű drágulás aztán éppen lecsökkentette a vételkedvet. A detailkereskedelem is alig csinál annyi üzletet, hogy magát a rezsit kihozza.

Ami a külföldi importot, tehát a nyersanyagbehozatalt illeti, itt is pangást állapíthatunk meg. És most a deskontingentálás bevezetésével, ha nem is lényegileg, de formá szerint új rendszert vezettek be a behozatal körül. Amde ha elméletben meg is van már ez a deskontingentálás, a gyakorlatban ezzel szemben az a helyzet, hogy még semmit sem tettek az illetékes hatósági közegek, hogy az új rendszer alapján a nyersanyagimport meg is induljon. Így például mindazok az áruk, melyek az új rendszer beállítása pillanatában a vámraktárakba érkeztek, még ma is itt hevernek, mert magasabb intézkedés hiányában — a vámhivatalok nem tudják, milyen alapon, milyen feltételek mellett szolgáltatásuk ki az országba érkezett árukat.

Kétségtelen, hogy ez a mostani bizonytalan helyzet cseppet sem alkalmas arra, hogy a belföldi gyárpar nyugodtan felkészülhessen az őszi szezonra. Ezért már legfőbb ideje is volna, hogy a deskontingentálás körül tiszta helyzetet teremtsenek.

Árzsíllárdulás jegyében indul az ideai gabonakampány

Most az aratás főszezonjában, amikor már nyilvánvalóvá vált, hogy itt Közép-Európában legalább elfogadható, jó termés van, napnap után regisztrálhatjuk a buza árának emelkedő tendenciáját.

A külföldi hírek egybehangzóan a buza és

a többi gabonamé árának tartós szilárdulásáról számolnak be. Így például most már nemcsak az azonnal szállítandó áru ér el magas árat, hanem a határidőre eladott áruk is. Sőt: az októberi és decemberi szállításra szóló kötések jóval magasabbak a tavalyi hasonló időre kötött ügyletek árainál.

Egyébként szakkörökben megállapították, hogy a külföldi, de különösen a tengerentúli tőzsdéken a buza ára 9—12 százalékkal emelkedett. Különösen Liverpoolban, de még inkább Wimppegen dómml nagy hausse.

A mostani rendkívüli helyzetet azzal a momentummal magyarázzák, hogy Északamerikában majdnem teljesen elfogytak a nagy buzataralékok. Vagyis: más esztendőben ilyenkor még kétszer annyi buza volt az amerikai raktárakban felhalmozva, mint amennyire valójában belső szükséglete és export céljaira szükség lett volna. Argentínában sem igen vannak most már komoly buza tartalékok és így érthető, hogy a buza a hossz-tendencia hatása alatt áll. Sőt: szakkörökben majdnem biztosra veszik, hogy ez a mostani hossz-tendencia egészen az év végéig, tehát a tengerentúli új termésig fog tartani.

Románia különben az idein is előnyös helyzetbe került, amennyiben az új buzával majdnem az elsőnek jelenhet meg a külföldi piacokon. Itt a Bányában már nagyban köntek üzleteket új buzában. Az ára 420—430 lej között mozog. Ezzel szemben a tavalyi buza ma már a 460—470 lejés árnívót is eléri.

Itteni szakkörökben komolyan felpanaszolja az ideai buza minőségének csökkenését. Így például míg a tavalyi bányai buza esetében alig volt 78-nál gyöngyebb buza, az ideai átlag fajsúly már 76—77 kiló között fog mozogni, sőt már mértek 74-es buzákat is.

Amint most értesülünk, az időközben megjelent új buzaértékelési törvényrendelet voltaképpen nem jelent nagy változásokat a tavalyi rendelkezéssel szemben. A szóbanforgó királyi dekretum ugyanis az idei évadra is fentartja az export után járó pénitit, melyek 5000—10000 lej között váltakoznak vagyononként, felhatalmazza a minisztertanácsot, hogy a buza árát időről-időre a szükségnek és a követelményeknek megfelelően maximál-

Gallia

csak néhány napig

árusít ki

idei maradékokat rendkívül olcsó áron

GALLIA

BRAȘOV,
Piața Libertății No. 3.

CLUJ,

Str. Gen. Necuicea No. 2.

SIBIU,

Str. Regina Maria No. 7.

ja, illetőleg minimalizálja.

A román gabonapiacot élénken foglalkoztatja az az egyelőre félbeszakadt üzlet, mely szerint Németország kerek 30 ezer vagon buzáat vásárolt volna Romániából. Az üzlet azért maradt félbe, mert Németország a hatalmas gabonakvantumért nem szabad devizát, hanem a német-román kiíring-számlán különböző gépeket ajánlott fel.

Gabonapiac. A gabonapiac, mint az egész országban, itt a Bányában is az árzsíllárdulás hatása alatt áll. Az árak a következők: új-buza 420—430, illetőleg óbuza 450—460, továbbá tengeri 290—295, repce 725, illetőleg káposzta repce 740, végül tökmag 800 és új-zab 320—330 lej mázsánként.

(f. m.)

Gyomorajdalmak
rossz emésztés
gyomoréget
gyógyít
Bullrich-Só
PRÓBAZACSKÓ 10-LEI-100gr CSOMAG 28-LEI

A PÁRISI NEMZETKÖZI KIALLITÁSRA
Románia elküldte minden termékét, hogy mérközzék a többi nemzetekkel BIZONYÁRA ON IS SZERETNÉ LÁTNI ROMÁNIA PAVILLONJÁT

A megoldás könnyű. Vegyen részt az Állami Sorsjátékon és megoldotta az utazás problémáját

JULIUS 15-én lesz az I. osztály huzása.

14. SORSJÁTÉK

JULIUS 15., AUGUSZTUS 15., SZEPTEMBER 15., OKTÓBER 15. az ÁLLAMI SORSJÁTÉK huzási napjai

Kázméri Kázmér:

Harmadik cseppet...

A cirkuszok poros porondjain, a varieték ragyogó rivaldáján, a Music Hallok reflektorainak fénykévéi alatt játszó komédiásokról írt érdekes könyvet Kázméri Kázmér volt kolozsvári hírlapíró. Világszerte ismert clownok és népszerű bohócok portréi sorakoznak egymás mellett a Harmadik cseppet... című könyvben. Biográfiák. Előtrajzok a móka és a derű apostolairól. Vidám olvasmány, amely nem lép fel irodalmi pretenziókkal, hanem szórakoztatni akar. Elmondja a szerző: honnan indultak és milyen küzdelmes körülmények között jutottak az ére a ma ünneplélt bohócok. Rendkívül sok és jellemző intimitást közöl az író könyvében, amelynek nagy sikere van.

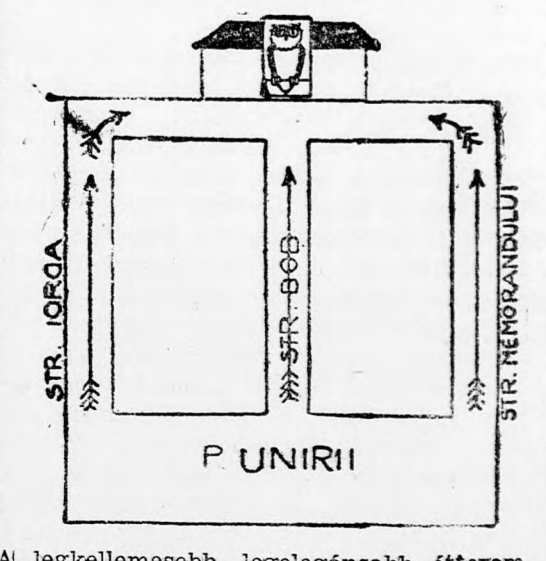
Elfogták a temesvári bankrablót

Timisoara, július 10. Jelentette az Uj Kelet, hogy ismeretlen tettesek 97.000 lejt emeltek el a Nemzeti Bank temesvári fiókintézetéből. A szatmári rendőrség tegnap arról értesítette a temesvári rendőrséget, hogy elfogta a bankrablót Friedmann Zoltán szigeti illetőségű egyén személyében. Friedmann Temesvárra szállították, ahol megkezdik kihallgatását, különösen abban az irányban, hogyan jutott be a bank épületébe.

AZ ÖN EGESZSÉGE ÉS IDEGEI VEZÉLYBEN VANNAK! Csak egyszer vegye az új „Brilliant-Extra-Primeros”, vagy a „Luxus-Silken-finesst” minőségűket, amelyek orvosok által lettek ajánlva és meg fog gyógyítani, hogy Primeros a legkellemebb és legbiztosabb védelmet nyújtja, ami csak létezik. Aki egyszer Primeros-t vett, mindig csak ezt fogja venni!

Clujon minden ut a Bagolyvárba vezet

Ai legkellemebb, legelegánsabb étterem. Tulajdonos: Turi Elemér.

Szenzáció vezérk

Tuchacsevszki

Miért k

Párizs, július 10. Nap közli Wickham közíró cikkét, mely címe a következő: *baog. Hogyan omk ittkos terve az UR ról.*

Rendkívül érdekes teszi a kérdést, hogy Németország, szok hasznáta ki a legu ményeket, különösi marsall és a többi magasrangú tiszték

— Nagyon kevés érkezett Németországba. Úgy látszik, hogy álláspont szerint megszéli a dolgól. pedig vitális érdek jön a kivégzett támmetországgal, vagy kálkodtak és ebben na az orosz-német

— Azt hiszem, a kérdésre. Hírforrosországi. De m sítí azt a feltevés, vezérkarok közötti dásban van az 1922 német egyezmény és katonaj szövetés gozott terve volt. E a célja a vörös ha sítése volt Szovjet más szavakkal teha tatura létesítése, r német Reichswehr

A bresbékék Hitler

— Tudom a táb a Reichswehr nevé katonák. A Reichs a Hitler-Göring te való betörést ille 1918-ban megkötöt előtti állapotokat a az egyezmény az e curestiben megköt mániára erőszakol országnak adta L na legnagyobb rés ke Németországná biztosította a romá ellenőrzését.

— A két egyez országnak 1918-ba kor és ugyanakk nyugati fronton e ségével semmisült ni, hogy Hitler-ne Nagy-Britanniához a hallgatóságos el a bresztlitovszki é nemléleg már érvé

Ez a jegyzék, n ajánlatát” foglalta locarno egyezmény békeszerződés egy gában. A versaili azért bontották fe ber 11-i fegyvers nem vették figyel misnek minősítik mert annakidején Lényegileg Hitle úgy volt megfog fegyverszűnet elő nak a korszaknak dott, amikor Néme volt és a bresztli resti békék még

A Reichswehr a befolyásolta az a ság és tovább hala tetésen a kormány pos oka is volt. Most három éve

SPORT

Huszezer zsidó sportoló
Zilinában a Makkabi Világ-
szövetség tornaünnepélyén

Prága, július 10. (Az Uj Kelet tud.) A Makkabi Világszövetség ezévbén a cseh-szlovák Zilinában (Zsolna) rendezte szokásos évi tornaünnepélyét. A tornaünnepélyen a világ minden tájáról több mint huszezer zsidó sportoló gyűlt össze. Az ünnepség programjának fénypontja a sportolók impozáns felvonulása volt. Majd a tömegszabadgyakorlat kápráztatta a nézőket. Az ünnepséggel kapcsolatosan a cseh-szlovákiai Makkabi különböző rendezvényekkel bővítette ki a programot, mint hangversenyek, ismerkedési és műsoros estek.

A Makkabi Világszövetség tornaünnepélyén, amelyre még visszatérünk, a Romániai Makkabi Szövetséget a csernovici Makkabi egy csoportja képviselte.

A fiatalok nem váltak be
Kownóban

írják a litvániai mérkőzéssel kapcsolatban a szövetségi vezetők

Cluj, július 10. (Az Uj Kelet tud.) Az északi turán levő román válogatott labdarúgócsapat legutóbb Kownóban játszott Litvániával, ahol 2:0 arányban győzött. A mérkőzésen, mint ismeretes, a B) válogatott játszott, csak egy félidőt azonban, mert mint a román expedíció vezetői írják, az ujonc válogatottak nem váltak be és ezért a második félidőben őket kicserélték. Az első félidőben így játszott az általunk már ismertett csapat: Pavlovics, Buibas—Felecan, Brandabura—Rasinaru—Rafinsky, Pioesteanu—Kovács—Sepi—Moldoveanu—Bogdan. Minthogy azonban a játék sehogyan sem ment, a román csapat minden látványosságát nélkülöző, gyenge játékot mutatott, a második félidőben Rasinaru helyét Juhász foglalta el, kimaradt Moldoveanu és Bogdan, akiknek helyen a Bodola—Dobay balszárny játszott.

Tekintettel a csapat gyenge kownói szereplésére, hétfőn Rigában Lettország ellen a következő csapat áll ki Románia képviselőiben: David, Bürger—Felecan I, Brandabura—Juhász—Rafinsky, Kovács—Sepi—Barátky—Bodola Dobay.

A Románia—Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzés ügyében, amely az ősszel Bucurestiben lenne, folynak a tárgyalások. Erre kitűnő alkalom, hogy Fodor Henrik dr. a magyar labdarúgószövetség főtájkára Szovátán nyaral, ahol a közelebről felkeresi Luchide román szövetségi főtájkára a tárgyalások folytatása végett. Szó van egyébként a Hungária három bucuresti mérkőzéséről is.

Hét nemzet labdarúgó tornája Romában. Az 1941. évi római világtájkállással kapcsolatban az SA Róma, a franciák példája alapján, nagy labdarúgó torna rendezését vette tervebe. A tervezet szerint a tornát július 31-e és augusztus 8-a között bonyolítanák le az osztrák, francia, angol, cseh-szlovák, magyar, német és olasz bajnokságok részvételével.

A tervbevetett román-magyar ifjúsági válogatott mérkőzést minden valószínűség szerint az ősszel játszzák Bucurestiben. A magyar szövetség a maga részéről szeptember 6-ot ajánlja.

Aner továbbra is a Rapid játékosai marad — jelentette ki a Rapid egyik vezetője. Az erre vonatkozó szerződést már alá is írta.

Játékosonként ötezer lejt kapnak azok az egyesületek, amelyek a turán levő román válogatottba játékosokat adnak — így határozott a szövetség Tilea elnök javaslatára.

Jugoszlávia—Bulgária válogatott mérkőzés lesz vasárnap Szófiában. A jugoszlávok erre a mérkőzésre a következő játékosokkal utaznak Szófiába: Glaser, Urch, Hügl, Matosics, Belosevics, Lechner, Jazbec, Kakatavics, Perlics, Plese, Marjánovics, Petrovics, Zecsevics, Csebrics, Tomasevics.

Vintila, a román válogatott csapat jobbfejezte, a román válogatott lodzi mérkőzése után megbetegedett. Megállapítást nyert, hogy vakbélét ki kell sürgősen operálni. Az operációt végrehajtották, amely sikerült. Vintila pár nap múlva repülőgépen visszatér Bucurestibe.

A Hungária elleni 5:0-ás győzelem után... A zággrábi HASK-ot a Hungária ellen elért győzelme után valóssággal elárasztották bel- és külföldi ajánlatokkal. A zággrábi egyetemisták a közeli napokban rövid osztrák turára indulnak. A Hungária egyébként meghívta a HASK csapatát revánsmérkőzésre Budapestre. A HASK a meghívást elfogadta.

É lépések a szeret-
cse felé vezetnek...
ha azokat a

COLECTURA
OFICIALĂ

felé irányítja.

Helyi fiók: CLUJ, Str. Regina Maria 46.

APRÓHIRDETÉSEK

Hölgyek figyelmébe! Művészies parókakészítés már 1400 lejtől. Parókák tartós ondolálása 200 lejtől. Legrégibb és legmegbízhatóbb cég. Összes külföldi különlegességekkel szolgálók. Mussa hölgyfodrász, P. Unirii 23.

Házasságokat diszkreció mellett közvetít Klein Mór Aiud, Str. Prințul Caroli 44. (Válaszbélyeg).

Magas áron vásárolok

régiséget, szőnyeg, zongorát, butort, ékszer. Hívásra odautazok. STERNBERG IZSAK régiségkereskedő Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.

Önálló, tiszta munkához szokott kis- és nagymunkás órassegedet keresek. Csakis szolid, megbízható munkaeörök jelentkezzenek. Állandó állás. Cim a kiadóban.

Clujban kényelmesen, mérsékelt árral csak a Modern penzióban lakhat, szemben az Operával. Gyönyörű szobák, apartamentek, lift, elsőrendű konyha. Diétásoknak előírás szerint.

Keresünk azonnalra egy vallási szempontból teljesen megbízható mészáros, akinek a kóser-hus egyedárúsítási jogát átadnánk. Ort. izr. hitk. Mociu jul. Cluj, Martin Jenő elnök.

Keresek azonnali belépésre jó családdal való, esetleg most vizsgázott gyakorló leányt. „Szombaton zárva” jellegre.

Uzletelhelyiség nagy konyhával azonnal kiadó. Calea Regele Ferdinand 70.

Nagyobb mennyiségű kőrifát keresünk megvételre ármegjelöléssel. „Százaz” jellegre a kiadóba.

Mérlegképes fűszer-gyarmatárú., malom- és terményszakmában, szerény igényekkel, keres irodatisztviselői, esetleg utazói állást. Fuchs, Satu-Mare. Filipescu 21.

Detailfaterkedésben jártas izr. fiatalember állást nyerhet. Ajánlatok Gottlieb Ferenc Gherla címre küldhetők.

Szűcssegedet műhelyvezetőnek keresünk állandó munkára, ki minden munkában önálló. Ervin Deutsch bíánar Lugoj, Piața Unirii.

Eladó pianinó, keresztthuro, külföldi gyártmányu 16 ezerért. „Pianinó” jellegre.

Biztos egzisztenciával rendelkező fiatal-ember rokonom részére keresem hozományval rendelkező urileány ismeretségét. „Megértés” jellegre.

Fürdőhelyre ajánlok jazz-zongoristát zenekarhoz. „Cluj” jellegre.

Kertes házban 2 szoba konyha, speiz és ucai butorozott szoba kiadó. Ugyanott ingóra eladó. Bratianu 45.

Órassegedet, ki szakmájában teljesen gyakorlott, állandó alkalmazásra keresek. Szombaton zárva. Drummer Albert, Hatég.

Zsidó uricsaládnál keres üres szobát fürdőszobahasználattal hivatalnokleány. Rituális háztartásban teljes ellátással. Klein S. Str. Neculcea 2, II. emelet.

Nagy száraz helyiség raktárnak kiadó. Cal. Regele Ferdinand 70.

4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Calea Regele Ferdinand 70.

Keresek 30—40 év körüli magános nőt, aki két ember mellett a háztartás teendőit ellátja. Házamban nyugodt, barátságos otthont talál. Leveleket „Abszolút magános” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Junger Kommiss, in Mode- und Schnittwarenfach, drei Landessprachen beherschend sucht Posten ab 1 August. Anfragen an Restaurant Weiszberger Oradea, Str. Gen. Moșoiu 3 zu richten.

1 millió lejen felüli tőkével társulnék rentábilis vállalatba befektetés garantálásával. Részletes ajánlatot „Diszkreció biztosítva” jellegre Arad Poste restante.

Két parkettes szoba, előszoba, fürdőszobás garzonlakás irodának, vagy rendelőnek kiadó. Ugyanott elegáns butorozott különbejáratu szoba vízkagylóval. Szenes, Tunarilor 2. Telefon 11-31.

Eladó jutányosan egy modern cukorka- és egy szörmeizlet berendezés. Értekezni Weisz szücsnél, Gólya-áruház.

Két egymásbanyiló, különbejáratu szoba, külön mellékhelyiségekkel és vízvezetékkel ügyvéd, mérnöki, kereskedelmi, stb. irodának olcsón kiadó. Piața Cuza Voda 2.

10 évvel meghosszabbítja az életét, egy év alatt megspórolja a főző árát, ha petróleumgőzfőzőt használ, melyet legolcsóbban Moskovits és Társánál, Cluj, a főpostával szemben vásárol. Takarékoságra is.

Diszkkrét bejáratu, szépen butorozott, féregmentes ucai szoba fürdőszobahasználattal belvárosban egy-két uriembernek vagy házaspárnak kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 16/a, emelet.

Nagy parkettes napos szoba gyönyörű kertben, előszoba- és verandahasználattal kiadó. Str. Calvin 7.

BOGARAK, BÉKÉK, POLÓK, FÉK, BOGARAK, LEGYEK és mindenféle rovarok radikálisan kiposzthathatók

EXTRA-KATOL

Japán rovarpor által. Engros. H. H. Balhaz. București 1. Str. Selari 7.

SZÍNHÁZ-FILM
MŰVÉSZETBékffy László és társulata
Kolozsváron

Cluj, július 10. A nyár elmaradatatlan színházi csemegéje, Békffy László és együttesének évenként megismétlődő vendégjátéka. Békffy László — a kitűnő író, konferanszié és színész a mult szezonban a budapesti Pódium-színház igazgatója volt, amely kitűnő együttesével, tulnyomó részben Békffy darabjait hozta színre. A sikert semmi sem jellemzi jobban, mint az a tény, hogy az egész szezon alatt csak két műsort játszott a színház.

Romániai turnéjára Békffy a mult szezon legnagyobb sikerű darabjait válogatta ki. Műsorának néhány száma: 1. Síralomházban. 2. Csak kíméletesen. 3. Madridi Borbély. 4. Feltékenység. 5. Gengszter-iskola. 6. Rabindranath Tagore. 7. Gyökér. 8. Panama. 9. Mester és a suszter. 10. Öngyilkosok. 11. Éjjel az uccán. Párjelenetek és villámtréfák tarkítják a műsort, amelyet Békffy két nagy konferanszié egészít ki. Az együttes sorában ott látjuk Herczeg Jenő és Komlós Vilmos neveit, a népszerű Hacsok-Sajó pár eredeti kreálói, akik szintén teljesen új, itt még nem hallott és nyomtatásban nem közölt jeleneteket adnak elő. Békffy társulata július 15. és 16-án este, a Davila színházban játszik.

A színházi pénztár rendes árban árúsítja a jegyeket.

Ingyen ház-
és parcella-közvetítés

NAGYON ráfizet, ha napokig jár házról-házra akkor, amikor a város minden részében eladó jól jövedelmező bérházakat, családi házastelkeket és parcellákat teljesen ingyen közvetít Kiss István mérnök, Cluj, C. Regele Caroli II No. 40. Tel. 14-30.

OPERA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat vasárnap premier: A sárka álarc. Edgar Wallace kalandorregénye filmen. Fősz.: Lupino Lane, Warwick Ward. Keleti zene, izgalmas kalandok, exotikus látványok. Erdélyben először.

Hétfőtől: Feltékenység. Fősz.: Jean Harlow, Clark Gable és Myrna Loy.

BOVAL MOZGO MUSORA:

I. Szenszáción! A június 13-iki kolozsvári király-nap teljes programja. II. A texasi lovas. Premier. Ken Maynard, a cowboykirály lélegzetelrabló slágere. III. A sorsüldözött lelkek. Premier. Shirley Temple, a világhírű gyermeksztar legbájosabb szerepében. Olcsó nyári helyárak: 15 és 19 plus 5 lejt.

Hétfőtől: Jenny. Közkeletű. Csak felnőtteknek. A francia filmgyártás remeke.

DAVILA MOZGO MUSORA:

Ma és a következő napokon: Az erők réme. Izgalmas cowboyfilm. Főszereplő: Warner Baxter.

MUNKAJ MOZGO MUSORA:

Szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor szenzációs dupla műsor: I. Az 5-ik támaszban. Izgalmas cowboy-dráma. Kolozsváron utoljára. Fősz.: Georg O'Brien. II. Bayond Bengal. Eddig nem látott izgalmas dzsungelfilm. III. Journal.

Hétfőn, kedden és szerdán 3 napig 3, 6 és 9 órakor: I. Az elfelejtett arck. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Sylvia Sidney és Herbert Marschal. II. Kadett szerelem. Ragyogó vígjáték. Fősz.: Patt Paterson és Lew Ayres. Helyárak: 10 és 12 lejt.

A
és R

A bar

Barcelona, július 10. Kétfő katalán kormánybiztosát (amely népbiztos hivatalt kellett volna elnevezésére és kiküldetésére). Ennek a hivataltat abból merül ki, hogy elé terjeszti azokat a javaslatokat, amelyek a leten folytatott munkák be. Olyan dokumentumok, amelyek meggyermekek és azok szólnak. Ez a komcsak vádirat anyagi tizte ki a különböző sít és biztonságba.

Egy kat

Ennek a hivatalnak áll, kinek azonban van. Jam Mirovites esztendő, s mint résztvevett annak a puccsnak a megannyira gazdag képpen a katalán 1925-ben harminc étek azért, mert ben, mely a monar

Katala

Most nem esik sz. Kulturunkáról és mi történhetik ezen időkben? Azért for ideiglenesen a propvatal hatáskörébe tá oktatásügyek is. A kodnak a legjobb kutatói, művészek, képesek. A népbizlán írók műveit meg az „Uj Iberia folyóirat.

Akik é

a kultu

— A júliusi események — két sulyo bennünket: az egyik vezése, a másik a megoldása. Nem fe országunk kulturális zeti életünkben négyors egymásután. Szükség volt az isk szert a el kell vála államhatalomtól, házasság felbontásá ezt természetesen intéztük el. Komoly azonban számunkra tése. Végig a front omokban és öreg va a nagy művészi és freskók, olyan t értéke felbecsülheté biztonságba kelle minden örájában megrendzt az ellensé beszámíthatatlan, f láról, amely a hábo képes lett volna megsemmisíteni. Az ként jelentkeztek a nyitását hozzáfért Ezek az emberek gyakran egészen megmentették a k ritkabecsi freskói szinte teljes egész azt, ami komolyab megállapításomat les — igazolhatja a ban, a „Jeu de Fer ből a megmentett.

Közokt

ban

— A front mögő tatja Mirovites — a közoktatásügyet riadt nyáj, az első szétugrottak és a védelem és nevelés ban az aragoniai f tunk van és a növe hatvanezet. Ugyan hatnyrtáratok úgy

WIZO Az zsidó Asszony

RIVATALÓS LAPJA

Örzések éjszakáin

Naplójegyzetek a legutóbbi zavargások idejéből

Sokan vitatkoztak azon elhatározásom fölött, hogy résztveszek az őrálásban. Kinevettek nyíltan és a hátam mögött. Gyermekem között is megosztottak a vélemények. A kisiklék, akikre óriási benyomást gyakoroltak a csufolódások, zajosan protestáltak. A legnagyobb íám azonban, aki már 13 éves, külön véleményét alkotott magának. Támogatott engem és védelmébe vett. Kéte-lyek röpködtek a levegőben, hogy vajjon nem becsülöm-e túl az erőmet a nagy feladatra és én is ki akartam próbálni magamat. A fegyver iránti ellenszenv és a fegyverrel való biztonságérzet viaskodtak bennem. Végülis elérkezett a kitzított idő.

Az almafák — melyeket olyan nagyon szeretek, különösen nyár végén, amikor a gyümölcsök érni kezdenek — az első éjszakán féltelmetesen idegenek voltak számomra, különösen a legszebb, a leglobosabb ágak. Minden árnnyékot gyanusnak találtam, minden levélzörrenésre megijedtem és a madarak csiripelését rossz jelnek vettem. Minden adegzálamat megérintve, füleimet hegyezve állottam ott „készenlétben”. A renszörő éles világa minden alkalommal elvakította szememet, de a szomszédos helyekről megnyugtató hírt hozott. A hajnal beálltával, mely a gileadi hegyek fölött kezdett derengeni, lassankint szíjjelfoszottak az árnyékok és engedett az érzékek feszültsége. Az északkeleti szél lágyan simította végig az elnehezült szempillákat és eszünkbe juttatta a kezdődő gondterhes napot.

A fáradtságtól támo-lyogva, szándékosan irányítottam lépteimet a gyümölcscsél terhes almafa felé. Szégyeltem magam előtte, hogy halálös ellenségnek tartottam. A kibékülés jeléül és összetartozásunk bizonyítására hozzáléptem és miután ázó nem volt kézmél, gyomláni kezdtem a füveket, melyek a legutolsó öntözés óta kinttek mellette. Két óra múlva megfejttem a teneket, de egész nap annyira el voltam merülve gondolatomban, mintha mélységes titkot hordoznék magamban. Most már tudtam, mik azok a nagy élmények, melyek a rabláncokból való felszabadulást kísérik.

Chessja.

A lengyel kisvárosban a pogrom napjaiban ezt mondták nekem: „Ha a férfi a lakás legelrejtettebb zugába bujlik, akkor az asszonyoknak a legmélyebb pincébe kell menekülnie”.

Már akkor is égető szegénynek találtam ezt, de nem mertem ellene fellázadni. És hogy még jobban alátámaszák ezt a nevelési elvet, hozzátették: „Ha szembezállasz a huligánokkal, vagy lemezárólják az egész várost!”

Mikor legutóbb országunkban zavargások törték ki, rámparancsoltak, hogy feküdjek a padlóra és társaim elmentek az ablakom mellett, hogy engem megvédjenek. Nyomatékosan követeltem, hogy engem is osszanak be az örségbe. Végül győztem.

Agyonöltöztettek alsóruhákkal — kétszeresen, sőt háromszorosan — és eféle még hosszú katonakabátot viseltek, lábaimon meg gumisizmát. Járásom nem mondható tulságosan egyenesnek: az iszap megnehezíti a lépéseket és az eső arcomba csap. Szemeim tágra nyitom, hallóérzékeimet megfeszítem. Hirtelen jelzéseket hallok a közeli arab faluból. Vajjon milyen szörnyű terveik vannak azoknak akik leadják a jelzéseket? Vagy talán csak a sötét éjszakák akarják megvilágosítani? Szemeimet a végéskig megerősítem, nemcsak azért, mert át akarok hatolni az éj sötétjén, hanem mintha be akarnc pillantani a jelzést-leadóknak a szívébe, hogy kilessem sötét gondolataikat... Türelmetlenül várom megbízottunkat, hogy beszámolják neki a jelzésről. Meghallgat, azután eltávozik. Megint egyedül vagyok. Az udvaron mélységes csönd uralkodik. A sötét felhők mintha egybeolvadnának a fekete földdel. Keleten kigyullad egy fény, mely lassan széjjel-eltépi az éjszakai sötétséget: Hassade fény-szörője ez és utána, a parancsnak enged-

meskedve, feltűnik Tel Amal és Beth Alfa jelzőtűze is. Geva és Kfar Jechezkel válszólnak. A mi fényszörőnk is kigyullad és megvilágítja a régi arab falut, mely néhány órával ezelőtt jelzőtűzeivel gonosz cselekedetre hívta fel társait. A jelzések, melyeket több helyről is leadnak, rövid időre átvilágítják a sötétséget és az egyedüllét érzése eltűnik. Világosan érzem: velem együtt virraszt sok-sok társam, kik mind örségen állnak.

Sara G.

A lövészárokból fekszem és szemem a rejtett ellenséget kutatják, mely megzavarja a dolgozó emberek éjszakai nyugalmát. Szemeim rendkívül élesek és így dacára a sötétségnek, ellátok egészen a második órszenig. Természetesen leghőbb vágyam, hogy minden nyugodtan folyjon le, de ha ezen az éjszakán mégis történne valami, úgy én lennék az első, aki alarmírozna. Miközben a lövészárokból fekszem, szívem alatt érzem gyermekem első mozdulását. Eszembe jut, hogy tíz évvel ezelőtt éjszakai szolgálatot teljesíttem egy jeruzsálemi kórházban, ahol a szülészeti osztályon örködtem. A kórház egy régi arab épületben volt, melynek falai olyan

vastagok és pincéi oly mélyek és hosszúak voltak, hogy csak az arab háztulajdonos ismerte a ki- és bejáratokat és a bentlevők bizony meglehetősen félték. Az örség este hétfől reggel hétfőig tartott. Éjfélkor éppen fehéreműt vasaltam, nekifeszült energiával, hogy elűzzem félelmemet a hosszú éjszakától. Óraszámra vasaltam, anélkül, hogy fáradtságot éreztem volna és közbe figyeltem a betegok sóhajtásait. Egyszerre a késő éjjeli órában megszólalt a legelső emeleten a csengő. Szokásom szerint — mint ahogy ez egy apóionővérhez illik — azonnal leszaladtam, hogy kinyissam a kaput és egészen mellékesen megkérdeztem: „Ki az?” A válasz arabul hangzott. Nem tudok arabul, de azonnal megértettem, hogy arra kérnek, menjek velük és segítsék egy vajudó asszonyt a kórházba szállítani. Kényelmetlen érzés futott át rajtam. A betegeknek kívül, akik a felső emeleten feküdtek és mozdulni sem tudtak, egyetlen ember sem volt a házban. Ennek ellenére kinyitottam az ajtót. Az arabok kértek, hogy azonnal menjek velük. Kifogásokkal próbálkoztam, hogy nem szabad a beteget egyedül hagynom, de magyarázmi kezdtek, hogy egy kis melléskuccában áll a kocsi a beteg asszonnal és hogy velük kell mennem. Nem tudtam, hogy bizhatom-e bennük, de az akarat és kötelességérzet, hogy megmentek egy embert és különösen a vajudó asszonnal szembeni részvét erősebb volt, mint a habozásom és félelmem — és velük mentem. Köröskörül halálos csönd volt. A szívem megremegett: egy leány egyedül, éjszakának idején két arabbal. Ki

tudja, mit forgatnak ezek a fejükben? Ha valami történik, egyetlen ember sincs a közelben, aki segítségemre siethetne. Elérkezünk a kocsihoz, mely egy uccasarkon állott, ebben feküdt az asszony. Kiemeltük a kocsi-ból és bevittük a kórházba. Szaladtam az orvosért, aki a kórház közelében lakott. Azonnal felkelt és egy órával később mar kezelnk között volt a törékeny kis ujszülött. Visszaemlékszem az asszony ragyogó arcára. A szüléstől legyöngyülve feküdt a fehér lepedőn, megnatóan emberi volt, csak egy sugárzott a boldogságtól és nem tudott eléggé hálálkodni, hogy olyan gyorsan segítségére siettünk.

Még egy virrasztásomra emlékszem kibucunk gyermekházaiban. A zárt termekben reszkettünk, hogy mi minden történhetik odakint: ki tudja, hogy az ór nem aludt-e el; talán betörték a kerítést és szükség esetén ki fog mellém állani, hogy megmenthes-sük a gyermekeket, akik gondjaimra és oltalmamra voltak bízva?

Es most a lövészárokból örködöm. Késő éjszaka van, de most sokkal nyugodtabban érzem magam, mint akkor. Kicskeidőm a kerítésen és minden gyanus mozdulatra felneszelek; füleim felfogják a leghalkabb rezzenést is és most határozottan érzem, hogy vagyonunk és gyermekeink biztos őrizetben vannak.

Es ha majd gyermekeink megnőnek, elmesélhetjük nekik, hogy ók már az anyaméhben, édesanyjukkal együtt örködtek a zsidó vagyon és zsidó becsület fölött.

Az asszimilánsok közömbössége és a cionisták blazirtsága

Irtá NORMA ROSENBERGER (Tephtz-Schönan)

Ha mint a tephtz-schönau Wizo csoport jelenlegi vezetője, jellemelni akarom az itteni helyzetet, úgy ennek a feladatnak azzal tehettek legjobban eleget, ha cizaklikus hasonlattal élek és ezt a helyzetet gátfutáshoz hasonlítom. Van egy kitzított cérum, melynek elérésénél a legkülönbözőbb nehézségek és akadályok állnak utunkban. Mindenekelőtt az átlag zsidónó indolenciája és apátiaja, aki egyáltalán nem érdeklődik a Wizo iránt és úgy szellemi, mint lelki kielégülését a Wizon kívül találja meg és semmilyen felhívásra, mely a közös munkára szólítja, nem reagál; a másirányú politikai beállítottságu egyének csöndes bojkottja, akik a Wizot „politikamentes” jelszava ellenére sem támogatják; azután a destruktív kritika, melyet minden alkalommal örömmel nyilvánítanak azok, akik ugyan maguk soha semmit nem csinálnak, de gunyolódásukkal és cinizmusukkal megbénítják a tevékeny tagok munkakészségét; végül pedig itt van a személyi ellentétek kijátszása, amikor a személyeket helyezik az ügy fölé. A zsidó nöegyletek konzervatív beállítottságukkal a Wizoiban konkurrenciát látnak és nyíltan küzdenek is ellene.

Egyik vagy másik érv bizonyára a többi csoportokban is megnehezíti a munkát és ezt csak ellenállóképes meggyőződés küzdheti le. Nagy és jóvátenetetlen hiba a tulságosan alacsonyan megállapított tagdíjak; a budget felhozását ezzel hallatlanul megnehezítjük és gyakran olyan eszközökhöz kell nyulnunk, melyek egyáltalán nem felelnek meg a vezetőség izlésének.

A komolyabb természetű rendezvények rendszerint deficitet járnak és ezért a lehetőség szerint kerülünk ki ezeket. Ezzel szemben a vidám táncosételek nagyszerű pénzszerzőforrásnak bizonyultak. Az a javaslatom, hogy a kézimunkadéutánokat felolvasásokkal és könyvismertetéssel tarkítsuk, megbukott az illetékesek részvétlenségén.

Véleményem szerint a helyicsoportok regenerálódására mindenütt fiatal, munkakész asszonyoknak kellene átvenniök a vezetést, akiknek a mai idők követelményeivel szemben sokkal realisabb felfogásuk van, mint az idősebbeknek és a nehézségeket előrelátható-

lag sokkal könnyebben és sikeresebben küz-dik le, mint az eddigi történet.

Fenti elmfuttatást a „Blätter für die Jüdische Frau”-ból, a csehszlovákiai Wizo hivatalos lapjából vettük ki. Ebből láthatjuk, hogy ott is ugyanazok a bajok, amelyekkel a mi csoportjaink küzdenek: a kivülálló asszonyok részvétlensége, a nöegyletek, stb. stb. a testvértöredékekben is megvannak, tehát általános jelenségnek tekinthetők. A Wizo világszervezetnek nagyon súlyos problémája ez és kizárólag egy megoldás van: a csoportok vezetőinek és összes tagjainak a személyes propagandája, a társadalmi összeköttetések kihasználása a Wizo-propaganda javára és minden erre nyíló alkalom lelkiismeretes és 100 százalékos kihasználása. Ha teljesen asszimiláns társaságban beszélni kezdünk munkánkról és főleg palesztinai intézményeinkről, úgy több érdeklődést keltünk a kivülállóknak, mintha azok propaganda-elő-aiást hallgattak volna végig

A fogarasi Wizo rendes évi közgyűlése. Junius 16-án tartotta meg a fogarasi Wizo csoport rendes évi tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen Frieda Ripper elnökön és a csoport alapítóján, Melanie Eiger asszonnal kivül majdnem az összes helybeli Wizo tagok valamint a zsidó testületek képviselői megjelentek. Az elnökön, miután megállapította a közgyűlés határozatképességét, üdvözölte a megjelenteket, különösen Eigmert és megnyitotta a közgyűlést. Dr. Neumann ezután felolvasta a multévi közgyűlés jegyzőkönyvét, majd az elnökön megtartotta munkabeszámolóját, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. Izsák Jozefine asszonnal ezután pénztári jelentést olvasott fel, amit a közgyűlés szintén tudomásul vett. A jelentések elhangzása után Eiger Melanie javaslatára a közgyűlés megadta a lelépő vezetőségnek a felmentvényt, majd a következő új vezetőség választotta meg: elnök: Ripper Frieda, alelnökök: Neumann Piri, Havas Mancsi. Pénztáros: Izsák Jozefine, titkárnó: Löwy Piri, ellenőr: Rácz Ehrenwald Janka. Választmány: Löwy Regina, Tachauer Regina, Mózes Sarolta, Dományi Gizella, Fleissig Berta, Neumann Ilus, Steiner Berta és Halbreich Nelli.

Póttagok: Ehrenwald Debóra és Neumann Rózi. Az ujonnan megválasztott elnökön örömmel vállalja el továbbra is megbízatását, köszöni az iránta megnyilvánult bizalmat és kéri Wizo testvéreit, hogy továbbra is támogassák őt munkájában. Ezután Elger Melanie tartotta meg előadását. Több, mint egyórás fejtegetése során beszélt a zsidók súlyos helyzetéről az egész világon, de különösen Lengyelországban és Németországban, beszélt Palesztina felépítéséről, a jelenlegi politikai helyzetéről és gyönyörű példázatokkal, rendkívül tapintatosan fölemlítette azt az aknamunkát, melyet bizonyos zsidók folytattak a cionizmus ellen. Beszéde úgy a nöket, mint a jelenlévő férfiakat a könnyekig megindította. A közgyűlés után kedélyes hangulatban sokáig maradtak együtt a tagok és fagyalt felszolgálás után kísorsoltak egy tortát, melyet Neumann Piri Wizo asszonnal ajándékozott. A jelenlévők mindannyian azzal az érzéssel távoztak, hogy egy felejthetetlen estét töltöttek el együtt.

A Keren Hajjeszod akció Nagylakon, Szemlakon és Seitiniben. A nagylaki cionista csoport és a Wizo-csoport vezetősége ez éven is példát szolgáltatott arra, hogy a rendszeres és kitartó cionista munkának minden irányban meg van az eredménye. A Wizo-csoport agilis vezetői dr. Hollós Izsóné és dr. Meissinger Gyuláné ez éven is a központi delegátus igénybevétele nélkül folytatták le nemcsak Nagylakon, hanem Szemlakon és Seitiniben is a legtitimőbb eredménnyel a KH-akciót. Az a munka, amelyet ennek a kis helységnek a zsidósága kitimó vezetése mellett kifejt, relative az első helyen áll egész Erdélyben.

Anyák napja Medgyesen. Medgyesen a nemrégén alakult Jung Wizo tagok bonyolították le az Anyák Napja akciót igen szép eredménnyel. Május 23-án egy Jung Wizo tag iskolás leánykák kíséretében felkereste a zsidó családokat és ott elhelyezték a levelezőlapokat. Május 25-én az iskolásgyermekeket a tanerök és néhány Wizo tag a szabadba vitték és ott Teitschné Wizo asszonnal méltatta az Anyák Napja jelentőségét. A kirándulást sajnos eső zavarta meg és így nem sikerült teljes mértékben. A Jung Wizo egyébként is lelkesen fogott hozzá a munkához és új héber tanerő segítségével megkezdték a héber nyelvtanulást

Anyák Napja Désen. Az anyák napján özeveg Székelyné, a Jung WIZO vezetője, összehívta a zsidó iskolás gyermekeket, akiknek dr. Beer Emánelné tartott előadást az anyák napjáról, majd Hochstadt Dezsóné aktuális verset olvasott fel. — Az elmúlt héten jól sikerült fagyalt-estét rendezett a JUNG Wizo a cionista helyicsoporttal karöltve.

fiataloknak

Minden szaküzletben 250 lej. A film 10 f. vüselet: SIDA, Bucu

Időpognozís: 2-4 m nyomás, váltakozó fe Ardealban és az orszá he nyugati szél, csök jellegű esők, zivataro

Mota és Mari Bucurestiből jelentik: riosok halálának féle The Gogani templomá tttak.

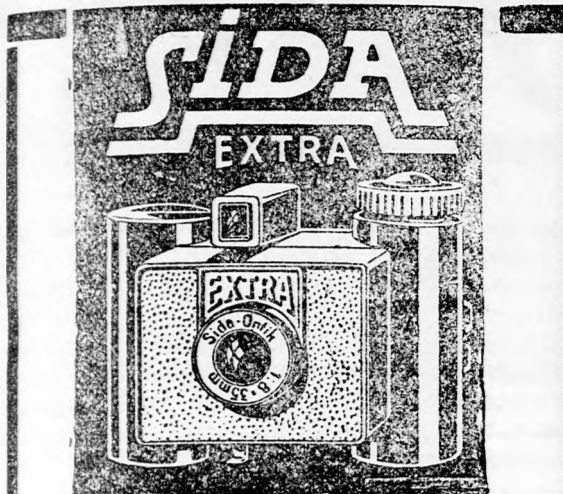
Véget ért a ja curestiből jelentik: véget ért. Ma reggel lentek.

Ami 30 fokos á is izlik... Keményre és paradicsomot sze kunk. Erre röviddel majonézt öntjük: tojássárgáját számít hozzá 1-3 evőkanál vegyült, egy teáskan. Tetszés szerint össze tást foghagymával, miánnal vagy más fü den esetben Sphinx günk, mely a legnagyobb élvezetes.

Nyugdíjasok fig Bánáti CFR és Köz ezuton hozzá tudom sainak, hogy a temet évi július 1-től 9000 emelte fel, mely öss vány bemutatása t arra jogosultaknak. Stanciu titkári.

Akinek gyakran működése renyhe, n gyengült, nyelve fehs csappant, annak reg megsezes „Ferenc JG hamar szabályozza a az emésztését, élér megjavítja a közérze

Beiktatás az fektust. Máramaros Mihályi Péter Mára fektusát tavaly b hónappal ezelőtt ny prefektusválság me ig késett, mert a Mihályi Gábort, a szerette volna visz székbén. Mihályi G előtt mondtott le a mert a kormány n maros megyével sz zettéségeinek. Mihál folytak a bizalmas marosi pártfőnök a ket tett, amikhez a hozzájárulását. A lik, hogy Mihályi tartásának háttéré a megye számos h közigazgatási vá párt verességet fog hajlandó vállalni a lások meghiusulása tettük, dr. Man Z det, volt liberális p a megyei tanács el mány a prefektura lyes beiktatása pé

a tökéletes fényképezőgép
fiataloknak és öregeknek.

Minden szaküzletben kapható. A gép ára 250 lej. A film 10 felvételre 22 lej. Képvásálat: SIDA, Bucuresti I., Str. Bărății 2.

HIREK

Időpognozsis: 2-4 milliméterrel csökkenő légnyomás, váltakozó felhőzet, többnyire boros Ardealban és az ország északi részeiben, enyhe nyugati szél, csökkenő hőmérséklet. Helyi jellegű esők, zivatarok különösen Ardealban.

Mota és Marin halálának évfordulója. Bucurestiből jelentik: Mota és Marin legionáriusok halálának féléves évfordulóján ma az Ilie Gogani templomban istentiszteletet tartottak.

Véget ért a jasi nyomdászsztrájk. Bucurestiből jelentik: A jasi nyomdászsztrájk véget ért. Ma reggel az összes lapok megjelentek.

Ami 30 fokos árnyékban mért hőségben is izlik... Keményre főtt tojásokat, uborkát és paradicsomot szeletekre vágva tára rakunk. Erre röviddel a tálalás előtt következő majonézt öntjük: Minden személyre egy tojássárgáját számítva cseppenkint öntünk hozzá 1-3 evőkanál Sphinx-ételolajat. Ha elvegyült, egy teáskanányi citromlé jön hozzá. Tetszés szerint összekeverhetjük még a mártást fohagymával, hagymával, tormával, timiánnal vagy más fűszerekkel. Azonban minden esetben Sphinx-ételolajra van szükségünk, mely a legnagyobb hőségben is nagyon élvezetes.

Nyugdíjasok figyelmébe. Az Erdélyi és Bánáti CFR és Könyvendíjasok Egyesülete ezúton hozza tudomására nyugdíjas kartársainak, hogy a temetkezési segély összegét f. évi július 1-től 9000-ról 10.000 lejre emelte emelte fel, mely összeget a halotti bizonyítvány bemutatása után azonnal kifizeti az arra jogosultaknak. Pop Valér elnök, Vasile Stanciu titkár.

Akinek gyakran fáj a gyomra és bél-működése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehérhosszúra, étvágya megcsappant, annak reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a széketétét, előmozdítja az emésztését, élénkíti a vérkeringését és megjavítja a közérzetet. Az orvosok ajánlják.

Beiktatták az új máramarosi prefektust. Máramarosszigetről jelentik: Dr. Mihályi Péter Máramaros megye volt prefektusát tavaly baleset érte, amiért két hónappal ezelőtt nyugdíjaztatta magát. A prefektusválság megoldása azonban hetekig késelt, mert a liberális párt szervezet Mihályi Gábert, a megyei tagozat elnökét szeretete volna viszont látni a prefektusi székben. Mihályi Gábor még két évvel ezelőtt mondott le a prefektusi méltóságról, mert a kormány nem tett eleget a Máramaros megyével szemben vállalt kötelezettségeinek. Mihályi Gáborral hetekig folyt a bizalmas tárgyalások, a máramarosi pártfőnök azonban olyan kikötéseket tett, amikhez a kormány nem adhatta hozzájárulását. A beavatottak tudni vélik, hogy Mihályi Gábor elutasító magatartásának háttérében az a tudat áll, hogy a megye számos községében megtartandó közigazgatási választásokon, a liberális párt verességet fog szenvedni, amiért nem hajlandó vállalni a felelősséget. A tárgyalások meghiusulása után, mint már jelentettük, dr. Man Zoltán felsővisói ügyvéd, volt liberális parlamenti képviselőt és a megyei tanács elnökét nevezte ki a kormány a prefektura élére, akinek ünnepélyes beiktatása péntek délelőtt ment végbe.

— Ardeven adófőnököt visszahelyezték a II. kerületi adóhivatal élére. A pénzügyminisztérium rendelkezése alapján Ardeven Ilie adófőnököt, akit nemrég a II. kerületi adóhivatal éléről a bánffyúnyyadi adóhivatalhoz helyezték át, vissza rendelték kolozsvári állásába. Kolozsvár lakossága szinte örömmel vette tudomásul a visszahelyezést, mert Ardeven Ilie, mindig a leghumánusabban kezelte az adózó feleket, nemzetiségre való különbség nélkül.

TELEFONBESZÉLGETÉS...

Cseng a telefon... Türelmetlen női hang a vonal tulsó végén:

— Szíveskedjenek részemre egy tiszteletjegyet fenntartani!

— Az újságírók július 24-i kerti ünnepélyére?

— Természetesen!

— Miért ilyen sietős ez, Nagyságos Asszonyom?

— Holnap két heti nyaralásra utazom és be akarom magamat biztosítani, nehogy aztán szemrehányást tegyek magamnak! Az emberek képesek addig elkapodni az összes jegyeket... Remélem, hogy most már érti a sietséget?

— Hogyne érteném! Meg kell azonban jegyezni, hogy ilyesmire a legöregebb mulatságrendezők sem emlékeznek. Két héttel ezelőtt kapkodják a jegyeket! Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom! Vizszontlításra a kerti ünnepélyen!

Elkészült a bucaresti rendőrfőnökség új palotája. Bucurestiből jelentik: A bucaresti rendőrfőnökség új palotája majdnem teljesen elkészült Gabriel Marinescu hatalmas művészt felavatására az uralkodó hazatérése után kerül sor.

— **Néhány napon belül megkezdik a Máramarost Naszód megyével összekötő vasutvonal építését.** Máramarosszigetről jelentik: Dr. Man Zoltán Máramaros megye új prefektusa nyilatkozatot adott a helyi sajtónak, amelyben többek között kijelentette, hogy a legilletékesebb helyről szerzett értesülései szerint már a legközelebbi napokban megkezdik annak a vasutvonalnak az építését, amely Máramaros megyét Naszód megyén keresztül Erdéllyel fogja összekötni. Az új vasutvonal Szalva községen keresztül meghosszabbítása lesz, a most befejezett Ilva Mica—Dorna Vatra vonalnak és Dragomiresti meg Felsővisó máramarosi községeken fog keresztül haladni. Az új vasutvonal pontos irányát pár napon belül állapítja meg a CFR által kiküldött szakértőbizottság. A vasutvonal építése két évig fog tartani és a költségeket a csehek által a román államvasutaknak nyújtott kölcsönből fedezik.

— **A Szamos mentén egy gyönyörű, hegyektől övezett parkjában, Gherlától egy és fél kilométernyire fekszik Kérő fürdő.** Jódoskés vize olyan gyógyhatású, hogy messze földről felkeresik. Ezenkívül is kellemes kedves szórakozóhely. Remek strandja, gyönyörű sétányai, teljesen modern új villái vannak, minden tekintetben komfortos szabókkal. Az étkezés. Clujtól autobusszal vagy vonattal alatt remek pénzió működik. Naponta ötszöri étkezés. Clujtól autobusszal vagy vonattal óránként vannak járatok a gherlai állomáson a fürdő autójára várja az utasokat. Aki kellemesen, jól akar nyaralni, kérjen prospektust: Baia Baia fürdőigazgatóság, posta Gherla.

— **Esküdtzék elé kerül a szülőgyilkos Constantinesen diák.** Bucurestiből jelentik: A vádtanács tegnap az Abrud-uccai gyilkosság aktáival foglalkozott. A főügyész felszólalása után a tanács úgy döntött, hogy Sile Constantinescut szülei ellen elkövetett kettős gyilkosság miatt állítja esküdtzék elé. Ugyancsak az esküdtzék fogja tárgyalni Goca Balanescu ügyét, akinek szabadlábrahelyezési kérését elutasítják és Ada Solomonét, akit kaució ellenében szabadlábra helyeztek volt, de akit most a vádtanács határozata értelmében ismét letartóztattak.

A párizsi rendezvények között az oradeai Dacia menetgyjyroda hirdetésnyét olvassák legújabbban. A „Dacia” volt nálunk a társasutazások első megszervezője. Ehhez a rangjához mérten mindig a legtökéletesebb utazásokat rendezte. Most is a párizsi rendezvénye a legjobbakkal biztat. Azt mondja a hirdetésnyét vezérszólam: „kollektív előnyök, egyéni kényelem”. Azt olvassuk még: „egyetlen utast is a Dacia megbizottja vár a pályaudvaron”. A Dacia nem szokott komolytalanul hirdetni: nagyon ajánljuk, hogy a Párizsba készülők kérjenek prospektust mielőtt döntenek. Cim: Dacia menetgyjyroda Oradea.

A „Felix” fürdőben már csak protekcióval lehet szobát kapni. És így van évről évre: a leghamarabb telik meg ez a fürdő és a legkésőbb öszig tart a „plain saison”. Az ember, ha leül a gyönyörű sétány egy padján, biztosan hall valami mesébe illő történetet arról, hogy: „már mozdulni sem tudtam és most hálalstennek...” Azért van rengeteg vendég itt kora tavasztól késő öszig.

Perlott fogpép, száviz, fogpor
vegytisztítja, frappánsan fehéríti és romlástól óvja fogait.
PERLOTT CSAK LILA-SARGA CSOMAGOLÁSBAN.

— **Ertesítés.** A Colectura Oficiala a vevőközönsége szives tudomására hozza, hogy a Regia Loteria de Stat megvonta a sorsjegyárulási engedélyt Blatt Dezsó és Katz Salamon nevű ügynökeiktől. A sorsjegyek fenn lesznek tartva f. hó 14-ig. Kérjük a t. vevőket, hogy kasszáknál megjelenni sziveskedjenek sorsjegyeik átvételéért, miután biztosítjuk, hogy a legpontosabban és a legkorrektebbül lesznek kiszolgálva.

— **Vigh Ernő szingagzató visszalép a szinpadtól.** Vigh Ernő szimzűvész, aki hosszú ideig szintársulatok élén állott, orvosai tiltamára visszalép a szinpadtól. A volt szingagzató „Üres a nézőtér” címen regényt irt, amit személyesen fog Erdélyben terjeszteni. A könyvben a szomorú színészi viszonyok rajzát adja a szerző.

— **A nagyváradi zsidó leányegylet nagyszabású garden-partija.** Váradról jelentik: A váradi zsidó leányegylet folyó hó 13-án, kedden este a Fészek-klub és a Royal-kávéház közös terraszán nagyszabású garden partyt rendez. Az egylet vezetői, fiatal lányok, lelkes csoportja, napok óta foglalkoznak az előkészületekkel és mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a rendezvény minél jobban sikerüljön. Az egyesület bevételeit szegény zsidó gyermekek felszégélyezésére fordítja és céljuk is szimpatikussá teszi munkájukat a város zsidó társadalma előtt. Mint értesülünk, a nagyszabású rendezvény iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánult meg.

— **Hagöröcs, gyomorégés:** A fájdalom jelentkezésénél többször 1/2 teáskanál „Bullrich-só”-t vegyünk be.

A Grand Hotel Bucuresti legelegánsabb és mégis polgári áru szállodája, a Lafayette a főváros legnagyobb áruháza, olyan méretű, amilyenek csak világvárosokban vannak. A Bucurestibe utazó közönség mindent megtalál a Grand Hotel Lafayetteben. Kitűnő és olcsó szállodai elhelyezkedést és az áruházban olyan olcsó és nagyválasztékú árut, bármilyen szükségleteit illetően, hogy nagyon sokk munkát és pénzt kímél meg az, aki itt vásárol. Felhívjuk még közönségünk figyelmét arra a gyönyörű terraszra, amely a Lafayette-áruház tetőzetén a főváros legpompásabb szórakozóhelye. A kilátás a terraszról remek: egész Bucuresti panorámája nyílik onnan. A helyiség elegáns, a jobb közönség látogatja a délutáni uszonna időben és esti vacsoraidőben egyaránt. Irja fel tehát a címet: Grand Hotel Lafayette áruház Bucuresti, Calea Victoriei 11.

Fejfájás ELLEN NEURALGINE JURIST

— **Uioara-i-marosújvári sósfürdő országhatárokon túl ismert kiváló gyógyhatású.** Rheumatikus betegségeknel, női betegségeknel csodálatos gyógyhatásokat lehet elérni. A fürdő a legmodernebb berendezésű, gyönyörű parkok, pompás fenyeskek között fekszik. Szállodákban és magánvilláknál napi 60 lejtől kaphatók lakások és így Uioara fürdő nemcsak egyike a legjobb fürdőknek Transylvániában, hanem a legolcsóbb is. Vasutállomása Rázboienitől (Székelykocsárd) két kilométerre fekszik, külön fürdővonatok közlekednek, amelyek a fürdő központjág vizik az utasokat.

Davila Színház
Csütörtökön és pénteken, július 15-én és 16-án este
Békeffy László
a budapesti Pódium Színház művészeti igazgatója, az európai híró konferanszié és író
Herceg Jenő és Komlos Vilmos
Hacsek és Sajó eredeti kreaálói és Lengyel Gizi Két vidám estje
teljesen eredeti új, itt még nem játszott műs orral. Tréfák, jelenetek, bohózatok. Békeffy konferanszai. Hacsek—Sajó új párjelenetei.
Jegyek rendes színházi árban a színházi pénztárnál.

Hideg zuhanyt
napközben éppen a legnagyobb forróság óráiban nem vehet a dolgozó ember. Aki mégis meg akarja tartani munkakedvét, az kitűnően
PÓTOLJA
a hidegvizes leöntést. Néhány csepp valódi
Diana-sósorszesz
mellyel lemossa izadód homlokát, bedörzsöli forró bőrét, hónalját és karjait, úgy lehűti és felüdíti, mintha hideg fürdőt venne.
Diana-sósorszesz
üdít, hűsít, erősít.

Pályázati hirdetésny
Az oradeai nyugati szertartású isr. hitközség pályázatot hirdet egy hitoktatói állásra.
Az állásra mindazok pályázhatnak, kiknek legalább középiskolai érettségiük, vagy tanítói oklevelük van, a hitoktatás, zsidók története és héber nyelv tanítására való képességeiket, valamint román nyelvtudásukat igazolják.
A heti órák száma maximum 20. Fizetés megegyezés szerint. Az állás egyelőre ideiglenes. Egyetemi végzettséggel bíró tanár előnyben részesül. Pályázat határideje 1937 augusztus 1. Az állás szeptember 1-én foglalandó el.

Pályázat
A sibiu orth. isr. hitközség keres egyelőre egy évre egy okl. autorizált, vallásos életű tanítót (tanítónőt) az elemi iskola V—VI. oszt. részére. Fizetés megegyezés szerint. Pályázati kérvények f. hó 25-ig dr Neumann Vilhelm iskolaszéki elnökhöz küldendők. Sibiu 1937 július 5.

UJ KELET Legújabb hírek

Gazdasági konjunktúra Romániában?

Bucuresti, július 10. A pénzügyi piacokon az utóbbi időben mozgás észlelhető, majd minden nap jelentékeny beruházások történnek. Új iparvállalatok alakulnak, új cégeket létesítenek. A gazdasági konjunktúrát, — állapítja meg az Adeverul, — nagyrészt az állami rendelések idézték elő.

Fontos államügyekben csak ideiglenesen dönt a minisztertanács

Bucuresti, július 10. A Mon. Oficial mai számában királyi kézirat jelent meg, amelynek értelmében mindazon közigazgatási munkálatok, amelyek királyi hozzájárulást igényelnek, a minisztertanács által lesznek rendezve öfelsége utólagos szentesítése mellett. Az esetleges tisztviselői kinevezések, áthelyezések és elmozdítások ugyancsak ideiglenes jellegűek lesznek.

Ötvenszázalekos hétfői kedvezmény Bucurestibe

Bucuresti, július 10. A CFR máától kezdve 50 százalékos kedvezményt nyújt pénteken déli 12 órától hétfőn 24-órág a Bucurestibe utazóknak, illetve onnan visszatérőknek, akik az augusztus 9-ig meghosszabbított Luna Bucurestilor kiállításra igazolványt váltanak.

— Szenvedő beteg asszonyok már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel is könnyű, lágy békéülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Az orvosok ajánlják.

Egy tüzkeresztes férfi merényletet kísérelt meg Leon Blum ellen

Párizs, július 10. A Cercle des Nations épülete előtt egy eddig még ismeretlen egyén súlyos vastárgyat dobott Leon Blum volt francia miniszterelnök felé abban a pillanatban, amikor az lezsalálva gépkocsijáról, az épületbe akart lépni. Szerencsére a vasdarab nem találta el Leon Blumot. A rendőrség azonnal a menekülő után vetette magát, de az eltűnt a helyszínről. A vasdarab egy papirosba volt csomagolva, melyre tintával rá volt írva: Eljen La Rocque ezredes, a tüzkereszt elnöke.

Hat hónapra ítélték Timoceanu főhadnagyot

Bucurestiből, jelentik: Háromnegyed 1 órakor a katonai törvényszék befejezte a Timoceanu per tárgyalását és a következő ítéletet hirdette Petre Voda Timoceanu bűnösnek találta és 6 havi elzárásra, valamint 5000 lej pénzbírságra és 1000 lej perköltségek megfizetésére ítélték.

Ötvenhárom százaléka ment át a jelölteknek az érettségizés

Bucuresti, július 10. A nemzeti nevelésügyi minisztériumba beérkezett az érettségi vizsgálatok eredményei. Az egész országban 5212 jelölt állott vizsgára, 2777 tette le a vizsgát, tehát 53.28 százalék.

Augusztus 28-án Sinaiban ül össze a kisanant

Bucuresti, július 10. A kisanant tanácsát augusztus 28-ra Sinaiba összehívták. A konferencia 3 napot fog tartani.

Visszaléptek a demokrata jelöltek a mai ügyvédi kamarai választásoktól

Proklamációban jelentették be a demokrata jelöltek, hogy a terror miatt léptek vissza

BUCURESTI, július 10. A mai ügyvédi kamarai választások demokrata jelöltjei elhatározták, hogy nem vesznek részt a szavazásban. Elhatározásukat írásban közölték a kamara dékánjával, megjegyezve, hogy a nyilvánvaló törvényszegések és erőszakosságok mellett naivitás lenne részükrol az ellenfél kezére játszani magukat.

„Törvényes óvással éltünk — így szól a beadvány — az illetékes fórumoknál és ha résztvettünk a szavazáson, egyet jelentene az elkövetett önkényeskedések helyeslésével”. Minden törvényes módot fel fogunk használni a kamara anarchizálása elleni harcban.

A demokrata jelöltek ezután rámutatnak arra, hogy a terrorhadjárat, a fegyelmi ügyek inszenzála és a választói testület pártossága, amiről elnöke — aki egyébként a fegyelmi bizottság tagja is — a napokban nyilvánosan tett tanúságot, miatt óvást emelnek.

A vasárnapi választás így egyhenger lesz és csak a jobboldali ügyvédek fognak szavazni.

Anglia nem dönthet Palesztina sorsa fölött

A Jewish Agency tiltakozása az angol kormány magatartása ellen

GENF, július 10. A Jewish Agency for Palestine genfi képviselete nyilatkozatot tett közzé a királyi bizottság jelentésével kapcsolatban. Anélkül, hogy érdemben foglalkozna a jelentés tartalmával, a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy Angliát nem jogosítja fel a mandátum arra, hogy döntson Palesztina sorsa felett. A Jewish Agency a palesztinai közigazgatást teszi felelőssé az országban uralkodó anarchikus állapotokért. Tiltakozik a bevándorlás korlátozása ellen, ami ellentétben áll az 1922-es Fehérkönyvben leszögezzett elvekkel.

Franciaország keddig ultimátumot adott

Hivatalosan jelentik Párizsból, hogy a francia kormány a benemavatkozási bizottság hétfői ülésén közölni fogja, miszerint július hó 13-tól, keddtől kezdve felfüggeszti a nemzetközi ellenőrzést a francia-spanyol határon, ha addig nem teljesítik a Corbin tegnapi beszédében kért feltételeket. Franciaország természetesen továbbra is tiszteletben fogja tartani benemavatkozási kötelezettségeit a spanyol polgárháborúban.

Berlini jelentés szerint diplomáciai körökben a francia ultimátumot kommentálva, megállapítják, hogy Portugália újra hajlandó elfogadni a nemzetközi ellenőrzést a portugál-spanyol határon, hogy ezzel a francia kéréseket részben teljesítse. Egyébként a benemavatkozási bizottság tegnap egyhangúlag elfogadott javaslata nem tűri a statusquo önkéntes megváltoztatását, mielőtt az Angliának juttatott mandátum le nem jár. Tehát Franciaországnak nem lenne joga megtenni azokat az intézkedéseket, amelyeknek végrehajtását bejelentette.

TÖBBET HOZ,
MINT EGY ÉLET
MUNKÁJA...

ha az Aurora sorsjegyarudánál játszik. Mindaddig megőrizte szerencsését. A legtöbb milliós nyereményt az Aurora sorsjegyaruda fizette.

Hogy a 14. sorsjáték I. osztályának a július 15.—iki húzásán résztvehessen, térjen be az

AURORA

SORSJEGYARUDAHÓZ

és vásároljon sorsjegyet.

Helyi fiók:

Kereskedelmi Hitelbank Rt.

Csuj, Piața Unirii Nr. 20.

gál-spanyol határon, hogy ezzel a francia kéréseket részben teljesítse. Egyébként a benemavatkozási bizottság tegnap egyhangúlag elfogadott javaslata nem tűri a statusquo önkéntes megváltoztatását, mielőtt az Angliának juttatott mandátum le nem jár. Tehát Franciaországnak nem lenne joga megtenni azokat az intézkedéseket, amelyeknek végrehajtását bejelentette.

Bucuresti—Constanta két és félóra

Bucuresti, július 10. Ma este kilenc órakor elindult Bucurestiből Constanta felé az új aéro dinamikus vonat járata. A vonat a távolságot két óra 37 perc alatt futja be.

Újabb győzelmet arattak a spanyol közársasági csapatok

Madridi jelentés szerint a köztársasági csapatok, mint a Havas távirati iroda jelenti, elfoglalták Castillo de Albarracín helységeit, a terraeli fronton. A sierrai arcvonalon egy felkelő gyalogos század megadta magát.

Lisszaboni jelentés szerint a rendőrség megállapította Salazar merénylőinek személyazonosságát. Három terrorista követete el a merényletet, akik már többször kerültek törvény elé tevékenységükért.

Svájcon át akar a német vezérkar betörni Franciaországba?

Berlin, július 10. A Berliner Börsenzeitung egyenesen rágalmazásnak minősíti az Echo de Paris azon híré, hogy a német vezérkar olyan tervekkel foglalkozik, mely háboru esetén a Maginot-vonal bekerítését célozná, olyképpen, hogy svájci területen át vonulnának fel a német haderőket. A lap felháborodottan utasítja el a párizsi lap híré, amely riasztó kihatással lehet a svájci lakosságra és megzavarhatja a német-svájci jóviszonyt.

Özítbevittek egy ismert temesvári ügyvédet, mert meg akarta vesztegetni az ügyészségi titkár

Timisoara, július 10. Különös vesztegetési kísérlet történt tegnap Temesváron, amely főleg azért keltett nagy felháborítást, mert főszereplője dr. Kormos Lajos városzerte ismert ügyvéd. Kormos Lajos dr egyik ügyfele Pollák Béla hosszabb ideje pereskedett Ferber Lajossal, az Egyesült vasgyár igazgatójával. Egyidő mulva a peresfelek kiegyeztek, de az ügyészség hivatalból tovább folytatta a vizsgálatot.

Kormos Lajos dr tegnap felkereste az ügyészségen Neagu Aurel ügyészségi titkárát és állítólag azt mondta neki, hogy hajlandó ezer lejt áldozni, ha siettetni a vizsgálat lefolytatását. Az ügyészségi titkár azt válaszolta, hogy beleegyeznek, jöjjön vissza Kormos egy óra mulva. Kormos a megbeszélés időben vissza is tért és a megállapodás szerint átnyújtotta Neagunak az 1000 lejt. Abban a pillanatban, amikor tárcájából kiemelte az 1000 lejt, két detektív lépett elő, akiket az ügyészségi titkár időközben értesített és jegyzőkönyvet vettek fel a történetről. Az ügyvédet özítbevittek és ügyét áttették az ügyészségre.

A marseillesi kongresszus helybenhagyta a szocialista miniszterek részvételét a Chautemps-kormányban

MARSEILLE, július 10. Szombaton reggel nyílt meg Marseilleben a szocialista párt kongresszusa, Blum elnöklété mellett. A kongresszus 3987 szavazattal 591 ellenében elfogadta Moral jelentését, mely a szocialista vezetőknek az utóbbi évben teljesített munkájáról számolt be. A kongresszus lelkes tüntetést rendezett Blum mellett és helybenhagyta a párt miniszterének a kormányban való részvételét.

42 ezer lej a buza vagonjának minimális ára

Bucuresti, július 10. A buzaármegállapító hivatal Negura elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a buza ideai minimális ára vagononként 42.000 lej lesz. Közlebről dekretumtörvény jelenik meg az ármínimálásról.

Özítbevittek egy ismert temesvári ügyvédet, mert meg akarta vesztegetni az ügyészségi titkár

Timisoara, július 10. Különös vesztegetési kísérlet történt tegnap Temesváron, amely főleg azért keltett nagy felháborítást, mert főszereplője dr. Kormos Lajos városzerte ismert ügyvéd. Kormos Lajos dr egyik ügyfele Pollák Béla hosszabb ideje pereskedett Ferber Lajossal, az Egyesült vasgyár igazgatójával. Egyidő mulva a peresfelek kiegyeztek, de az ügyészség hivatalból tovább folytatta a vizsgálatot.

Kormos Lajos dr tegnap felkereste az ügyészségen Neagu Aurel ügyészségi titkárát és állítólag azt mondta neki, hogy hajlandó ezer lejt áldozni, ha siettetni a vizsgálat lefolytatását. Az ügyészségi titkár azt válaszolta, hogy beleegyeznek, jöjjön vissza Kormos egy óra mulva. Kormos a megbeszélés időben vissza is tért és a megállapodás szerint átnyújtotta Neagunak az 1000 lejt. Abban a pillanatban, amikor tárcájából kiemelte az 1000 lejt, két detektív lépett elő, akiket az ügyészségi titkár időközben értesített és jegyzőkönyvet vettek fel a történetről. Az ügyvédet özítbevittek és ügyét áttették az ügyészségre.

A marseillesi kongresszus helybenhagyta a szocialista miniszterek részvételét a Chautemps-kormányban

MARSEILLE, július 10. Szombaton reggel nyílt meg Marseilleben a szocialista párt kongresszusa, Blum elnöklété mellett. A kongresszus 3987 szavazattal 591 ellenében elfogadta Moral jelentését, mely a szocialista vezetőknek az utóbbi évben teljesített munkájáról számolt be. A kongresszus lelkes tüntetést rendezett Blum mellett és helybenhagyta a párt miniszterének a kormányban való részvételét.

42 ezer lej a buza vagonjának minimális ára

Bucuresti, július 10. A buzaármegállapító hivatal Negura elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a buza ideai minimális ára vagononként 42.000 lej lesz. Közlebről dekretumtörvény jelenik meg az ármínimálásról.

Özítbevittek egy ismert temesvári ügyvédet, mert meg akarta vesztegetni az ügyészségi titkár

Taxa postala
plátó in num.
No. 224715/929.

10. Telefon: 18-60. E.
Havonta 110, negyed
évre 600, egészévre
főldre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre
detécek díjazás az
KELET a transilva
nszidóság egyetlen po
ja. Cikkek utánya
törzs megjelölésével

Szájkosár

A németországi zsidó tökéletes információt mi történik az észak-afrikai, palesztinai, dókál, csak a német nem kapott hírt.

A németországi zsidó földi események közlé lapoknak, németországi helyüknek feltüntetése, tézetekben nyilvánult radalom hivatalos sa nagy óvatossággal.

Ezt még megenged hitelesítá reszim tett ság szöcsöveire. Nem niok, nem volt szabad ami esetleg eláruhna, dicsomban 2 Harmad szabad volt idezőnik a hivatalos hatóságok rendeleteiből.

Most ennek is vég sabtra fogta a hitler p-propagandaügyi minikei kormánybiztos, foglalkozik, a követke Németországban meg pokkal:

1. Tilos idézeteket lapokból, folyóiratokból, kiadalmakból, újságokból, újságírók, Nem báto sem az olasz kormár mit lapjaikban, egés

2. Tilos kritikák gmany intézkedése fö

3. Tilos bírálát gyarmati politikát.

Vagyis most már l szájkosárakat raktak a pok szájára. Pedig lenkek voltak eddig újságírók, Nem báto sem az olasz kormár mit lapjaikban, egés

Most már ezt sem Ezentul egyetlen z országai zsidó lapok venni azokat, kényte zsidóknak mindentü éri őket bántódás, —

Az illovi jog

Önmagában az a t lamely testület er manipulációkkal tor zszélsőség ifányába, is uj.

Hozzá tartozik a közben egyáltalában felhez. Ez a mozgale

Az a körülmény a karban kísérlik m oldalai eszméramlat vagy ha ezt hatóság meg — agyafurt r keresztül, a legmeg ország utolsó husz

A döbbenet hangj usági kongresszus tító erőszakosságok tanunk, hogy fele munkája volt ez, an rend és egyetlen t akadt, mely ezt a p tükben követte voln

Az utóbbi évek a zásokhoz vezettek e Eljutottunk a társa a szakaszába, amik jelentős része tette erőszakosságok mó elérésére.

Az az ügyvédség igazságszolgáltatási ság védelmében kell testület, mely társ mint irányító réteg hogy a politikuskok része is sorából ke mi kaszt ma már

tág súlydét és ma hasonló ténykedéssel Nemcsak az ügyvé de ez, hanem a le